

UZŅĒMĪBA UN RADOŠUMS.

Skrundas SIA TRIK' design īpašiece
ILZE FRICSONE:

„Nav jādzīvo Rīgā, lai nodarbotos ar radošu uzņēmējdarbību. Patiesībā laukos var nopelnīt pat vairāk, jo nav tik lielu tēriņu. Un vide daudz patīkamāka.” → 11. lpp.

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Kurzemnieks

Piektdiena, 2020. gada 24. janvāris

REFORMA.

Jūrkalnieki negrib pievienoties nevienam: ne Ventspilij, ne Kuldīgai.

Cena
1,20 eiro

4.-5. lpp. Lasiet Jolantas Hercenbergas reportāžu, cik karsti gājis iedzīvotāju sapulcē!

Nr. 7
(11 538)

2. lpp. Trīs Saeimas deputātu viedokļi.

Klāt Baltās metāla žurkas gads

Žurkas esot ziņkārīgas prātotājas un viltņieces.

Jau rīt, 25. janvārī, saskaņā ar ķīniešu kalendāru būs beidzies Dzeltenās cūkas gads un pienācis laiks Baltajai metāla žurkai.

Būdam tuva zemei, Žurka mīlot labklājību, tāpēc palīdzēs sakārtot dzīves materiālo pusi, tomēr jāatceras, ka no gaisa labumi nekritīs – atalgoti tiks tie, kuri smagi strādās. Ķīnas kultūrā Žurka tiek uzskatīta par aizstāvi un uzplaukuma nesēju. Turklāt tā sāk jaunu ciklu, un šis gads piemērots tam, lai liktu pamatus kam jaunam. No vienas puses, gads var izrādīties labvēlīgs jebkādas bagātības vairošanai, no otras – izšķērdēšanai.

Žurkas zīme ir tiem, kuri dzimuši 1948., 1960., 1972., 1984., 1996., 2008. gadā. Šie cilvēki labprātāk izvēloties

intelektuālu darbu, šķietot mierīgi, nosvērti un jautri, taču patiesībā aiz tā slēpjoties nervozitāte, tiem esot ass, nepie-kāpīgs raksturs. Tomēr Žurkām patīkot atrasties sabiedrībā un cilvēkus šarmēt, kaut gan šarms nereti robežojoties ar manipulēšanu, jo Žurka esot spēlmane un kārumniece.

Kuldīdzniece Kristīne Āboliņa ar draugu Pēteri rūpējas par žurciņām Grētu un Pīku. Kristīne stāsta: „Man dzīvnieki ļoti patīk, taču žurkām manā sirdī ir īpaša vieta. Tā kā tie ir bara dzīvnieki, kam svarīgi būt kopā, izlēmām, ka mums būs vairākas. Mani fascinē tas, cik tās ir mīl-

gas, gudras un tīrīgas. Žurkas ir ļoti aktīvas, un tām vajag lielu būri, taču Kuldīgā tādu nevar iegādāties, tādēļ mēs savējās visu laiku turam vaļējā – nevēlamies tās ierobežot un radīt tām diskomfortu. Tikai tad, kad esam prom divas vai vairākas dienas, būris tiek aiztaisīts. Žurkas ir ļoti ziņkārīgas, tāpēc, lai tām vienmēr būtu interesanti, regulāri pārkārtojam vidi. Bet jāatceras, ka žurciņas tāpat kā citi mājdzīvnieki nav rotaļlieta un mums jābūt atbildīgiem par tiem, ko pieradinām.”

Lāsma Reimane, Kristīnes Āboliņas arhīva foto

PADOMU LAPPUSE.

- ⇒ Kā nesakert vīrusus un neslimot.
 - ⇒ Kā kopt istabas augus.
 - ⇒ Kur salabot vīriešu virsdrēbes.
 - ⇒ Kā turpināt gada sākumā iecerēto.
- 13. lpp.

**DIVAS
UGUNSNELAIMES.**
Deg kārtējā automašīna
Kuldīgā. Gudeniekos
nodeg māja. → 5. lpp.

Otrdien, 28. janvārī:

- Vai zinām, kas jādara ārkārtas situācijā?
- Presei Kuldīgā – 110: izstāde, filma, kolēģu tikšanās.
- Top vecpilsētas lokālpānoījums.
- Kuldīgā atklāj nepārtikas tirgu.
- Kā radīt un prezentēt ideju.
- Pieci konkursi prāta asināšanai.
- Grupa Stūrī zēvele: joprojām kuldīdznieki.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Dievs, Tava zeme deg!

Alberts Dinters

Šobrīd *Kurzemniekam* tiek gatavots materiāls par to, kas notiek Austrālijā. Sazinoties ar latviešiem, kuri tur atrodas, un uzklaustot viņu stāstus, pārņem šermuļi. Dzirdētais liek aizdomāties par to, kas mūs nākotnē sagaida Latvijā.

Plaši, traģiski ugunsgrēki, lietavu izraisīti plūdi, krusas graudi tenisa bumbiņu lielumā, miruši cilvēki un sadeguši dzīvnieki, nodegušas mājas un skarbi stāsti par to, kā cilvēki cenšas viens otram un dzīvniekiem palīdzēt traģēdijā, ko Austrālijā dzīvojošie sauc par elļi zemes virsū...

„Latvieti, pirms aizsvilini pārno kūlu, noskaties video par meža ugunsgrēkiem Austrālijā, atceries plašos meža ugunsgrēkus Latvijā un padomā, vai tu gribētu sadegt!”

Pēc ziņu lentās lasītā un dzirdētā par Austrāliju, kam tiek rūpīgi sekots līdzi, turklāt izlasot, ka šogad arī Latvijā jau 21. janvārī pirmie meža ugunsgrēki reģistrēti Ventspils un Talsu novadā, gribas iesaukties: „Nopietni???” Kāds varētu oponentēt, ka pie mums jau šādu ugunsgrēku nevar būt. Nevar? Vai tiešām no atmiņas jau pagaisuši plašie ugunsgrēki iepriekšējos gados? Piemēram, 2018. gada vasarā kūdras un meža ugunsgrēks, kas izcēlās Talsu novada Valdgales pagastā un ko Valsts meža dienests pēcāk nosauca par gadsimta ugunsgrēku, jo līdz šim tādi bijuši 70. un 90. gados. Viens no lielākajiem mežs dega 2300 hektāros. Citi lieli ugunsgrēki notikuši pirms 26 gadiem. 1992. gada jūlijā uguns vienlaikus plosījās gan Slīteres Nacionālajā parkā (3312 ha), gan Garkalnē (3000 ha). Un tie ir tikai daži gadījumi, kad ugunsdzēsējiem, brīvprātīgajiem un meža dienesta cilvēkiem nācies ar uguni cīnīties dienām, nedēļām ilgi. Jā, tie visi izcēlās karstajā laikā vasarā, bet fakts, ka arī tagad, slapjajā janvārī, kāds pamanījies meža zemsedzi aizsvilīnāt, tikai norāda uz to, ka iespējams ir viss. Arī šādas nelaimes Latvijā.

Izskatās, ka latvietis parastais nu nekādi nevar bez svilīnāšanas. Jā, tas izklausīsies ciniski, kādam, iespējams, nepieņemami, bet šādiem dedzinātājiem, kuriem, visticamāk, mans viedoklis nav svarīgs, gribas teikt: „Iedomājieties, ka deg jūsu mājas! Jūsu īpašums. Iedomājieties, ka jums apkārt vairāku kilometru plašā joslā viss ir liesmās un pašiem nav, kur bēgt!” Iedomājieties? Nē? Tad es jums novēlu mūžam slapjus sērkokļus!

TRĪS PAR VIENU

Kāpēc atbalstāt ideju pēc administratīvi teritoriālās reformas Jūrkalni iekļaut Kuldīgas novadā? Kā vērtējat šo reformu kopumā?

JŪRKALNE KULDĪGAS NOVADĀ BŪTU UNIKĀLA

1. Ēriks Pucens, 13. Saeimas deputāts (KPV LV):

– Mēs Jūrkalnes pievienošanu Kuldīgas novadam atbalstām, jo vairākums Jūrkalnes iedzīvotāju savu nākotni redz Kuldīgas, nevis Ventspils novadā. Esmu vairākkārt Jūrkalni apmeklējis, pazīstu kopienas aktīvos cilvēkus, kuri šo ideju atbalsta, jo milzīgajā Ventspils novadā šie iedzīvotāji savu pārstāvēniecību zaudēs.

Uz Jūrkalni kā piejūras reģionu attiecas dažādi normatīvie akti un

finansējuma avoti, kas raksturo tieši piekrastes iespējas un vajadzības. Šo iespēju attīstībai labvēlīga savstarpēja izdevīguma vide veidojas gan Kuldīgai, kas līdz šim bija tikai iekšzemes novads, gan Jūrkalnei, kas ar savu novietojumu kļūst unikāla tieši Kuldīgas novadā. Milzīgajā Ventspils novadā tā nebūtu unikāla.

Par reformu kopumā – tā norit vairākās fāzēs. Iespējams, ka pirmajā dominē politiskā komponente, jo tiek noteikta nākamo pašvaldību vēlēšanu

karte. Mums vissvarīgākais ir otrais posms – funkciju analīze un saprātīga pārdale starp novadiem un plānošanas reģioniem. Tieši funkciju analīze un optimizācija ir reformas sāls. Esam iniciējuši formātu sadarbībai ar plānošanas reģionu vadību, lai saprastu tādu funkciju nākotni kā profesionālā izglītība, bāriņtiesas, būvvaldes, skolu tīkla plānošana, pasažieru pārvadājumi un citi. Ceram, ka sabiedrība un novadi aktīvi piedalīsies otrās fāzes saprātīgā realizēšanā.

DAUDZ LIELĀKAS CERĪBAS BŪT PAR TŪRISMA CENTRU

2. Ilze Indriksone, 13. Saeimas deputāte (Nacionālā apvienība):

– Mūsu frakcija šo priekšlikumu ir iesniegusi. Pirms iesniegšanas termiņa pašvaldības vēl nebija izteikušās. Vienlaikus bija jāizsaka mūsu priekšlikumi un pašvaldības sūtīja savus viedokļus. Nevarējām neiesniegt, jo pēc tam to vairs nevarētu izdarīt. Iesniedzām ar domu, ka vēl jau tiksimies, runāsim, vērtēsim.

Es pati esmu iesniegusi priekšli-

kumu Ventspils pilsētu neapvienot ar Ventspils novadu, jo manā ieskatā ir ļoti liela disproporcija iedzīvotāju skaitā un, ievēlot jauno pašvaldību, lauku iedzīvotājiem iespēja tur iegūt savu pārstāvēniecību tuvinās nullei. Sevi varēs pārstāvēt pilsētas interešu aizstāvji, bet lauku cilvēku vēlmes būtu vērtētas mazāk. Visiem deputātiem būtu jāspēj skatīties plašāk, bet ne vienmēr tā notiek. Es saskatu riskus, tāpēc mans priekšlikums ir Ventspils novadu ar pilsētu neapvienot.

Jūrkalne ar manu priekšlikumu daļēji ir kontekstā. Kuldīgas novadā un vienotā kultūrtelpā ar pārējiem suitiem Jūrkalnei ir daudz lielākas cerības būt par nozīmīgu kultūras un tūrisma centru, vietējās kopienas aktivitātes centru nekā lielajā Ventspils novadā. Kad priekšlikumu iesniedzām, redzējām, ka Kuldīgas novads ir izteicies atbalstoši. Tas teicis nevis to, ka grib Jūrkalni pievienot, bet ka būtu ar mieru, ja tā notiktu.

EKONOMIKA JĀAPVIENO AR KULTŪRU

3. Janīna Kursīte, 13. Saeimas deputāte (Nacionālā apvienība):

– Galvenā ir suitu kultūrtelpa. No vienas puses, tas ir simboliski, tādēļ cilvēki var jautāt, kas viņiem no tā kritīs makā. Kritīs! Jo neba Jūrkalnes pagasts tagad izdomās – un tas arī būtu traki, ja izdomātu, – attīstīt kādu jaunu ražotni. Jūrkalnes attīstība ir tūrisms. Suitiem apvienojoties, tūrisma piedāvājumā viņi var būt spēcīgāki. Tas būtu ieguvums visiem. Ne velti saka, ka katrs žagars ir viegli pārlauzams, bet slotu nepārlauzīsi.

Kuldīgas novads jau ir ar pieredzi

un izpratni suitu kultūrtelpas stiprināšanā. Jūrkalnei nākot klāt ar saviem dabas resursiem, kopā var izveidot ne tikai spēcīgu kultūru, bet arī ekonomiku. Ja dziļākas motivācijas nav, tad ekonomika ir mehāniska un nedod to pienesumu, ko var dot, ja ir virsmērķis. Jūrkalnes pagastam būt kopā ar Kuldīgu, Gudeniekiem, Alsungu – tajā es redzu dziļāku loģiku! Novadu reformā nedrīkstētu pazaudēt galveno – cilvēkus un viņu vietējo patību. Ja būsīm tikai ekonomiskas vienības, kas sadalītas pēc skaita vai citiem rādītājiem, tāda ekonomika nebūs pozitīvi vērstā. Jābūt idejai!

Man liekas, ka suitu ideja ir ļoti laba tūrisma spēcīnāšanai. Latvijā pārāk maz ekonomikai piesaistām kultūras potenciālu. Es redzu, ka, saslēdzot kopā abas, iegūst gan ekonomika, gan kultūra.

Mans priekšlikums ir līdz ar novadu reformu arī pārvilkst strīpu padomju laiku kropļojumiem nosaukumos. Līdz karam tie, ko tagad saucam par novadiem, bija aprīņi. Bet tie, ko saucam nedabiskā nosaukumā par plānošanas reģioniem, bija apgabali. Būtu jāatgriežas pie vecajiem nosaukumiem.

Jolanta Hercenberga

FOTOKOMENTĀRS

Priecīgā podiņā priecīgs augs. Katram augam tādu podiņu!

Lāsmas Reimanes teksts un foto

MANUPRĀT

Rekordi ne tikai sportā vien

Vairākus gadus mūspusē gads iesākas ar spēcīgām sacensībām vieglatlētikā *Kuldīgas Katrīnas kauss*, kur sportisti no tuvākām un tālākām vietām sprāgās cīņās sacenšas par augstvērtīgiem rezultātiem, un rekordi bija arī šogad. Bet rekordi ir arī citā jomā: janvāra otrajā dekādē vidējā gaisa temperatūra bijusi +3,6 grādi, un tie ir 6,8 grādi virs normas. Bet šajā dekādē minimālajai temperatūrai jābūt vismaz mīnus četriem grādiem. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra dati liecina: šajā dekādē pārspēti 47 dažādi rekordi. Pašlaik Latvijā ir tādi laika apstākļi, kas raksturīgi agram pavasarim, un par to liecina snīpjus izbāzušie sniegpulksteņi. Pavisam nesen tika uzskatīts, ka janvāris ir ziemas galvenais mēnesis un valdnieks. To dēvēja par sala mēnesi, februāri – par puteņu mēnesi. Pēc laika apstākļiem tapusi vairāki ticējumi. Piemēram, ja janvārī bieži snieg un putina, tad jūlijā bacinās pērkonis un līš. Ja janvāris sauss, būšot bagāta raža. Izskatās, ka pienācis laiks veidot jaunus ticējumus atbilstoši šodienas apstākļiem. Nu, piemēram, ja janvāris lietains, tāda būs arī vasara.

Inta Jansone

Kurzemnieks

Kuldīgā, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Galvenā redaktore Daiga Bitiniece – 63350567, redakcija@kurzemnieks.lv.
Žurnālisti: Inguna Spuleniece – 63350565, inguna.spuleniece@kurzemnieks.lv;

Daina Tāfelberga – 63350563, daina.tafelberga@gmail.com;

Jolanta Hercenberga – 63350568, jolantah99@gmail.com;

Alberts Dinters – 63350568, alberts.dinters@kurzemnieks.lv;

Lāsma Reimane – 63350568, reimane.lasma@gmail.com;

Inta Jansone – 63324881, inta.jansone@kurzemnieks.lv.

Literārā redaktore Dina Porīna – 63350568, dina.porina@kurzemnieks.lv;

korektore Aiga Blumberga – 63350568, aiga.blumberga@kurzemnieks.lv.

Maketētājas: Laila Liepiņa – 63350568, laila.liepina@kurzemnieks.lv.

Inese Slūka – 63350563, reklama@kurzemnieks.lv.

Reklāmas nodaļa – 63324881, sludinajumi@kurzemnieks.lv.

Izdevējs – SIA Jaunais kurzemnieks. Reģ. nr. 1400. Iznāk otrdienās un piektdienās.

Pārpublicējot atsauce uz *Kurzemnieku* obligāta. Iespiests SIA Poligrāfijas grupa „Mūkusalā” Rīgā, Mūkusalas ielā 15a.

Metiens – 3447.

RUNĀ SPECIĀLISTS

Par vidi un veselību domājot

Olita Vigule,
Valsts augu
aizsardzības
dienesta
(VAAD)
Kurzemes
reģionālās
nodaļas
vadītāja:

– Augu aizsardzības līdzekļu (AAL) lietotājiem jāpārbauda apliecības derīguma termiņš, lai varētu šos līdzekļus iegādāties un augus miglot bez stresa. Lai termiņu pagarinātu, jānoklausās vienas dienas mācību kurss.

Decembrī stājās spēkā jaunais Eiropas Savienības regulējums, kura mērķis ir augu aizsardzību uzlabot, pasargājot no jaunu augu karantīnas organismu parādīšanās, jo tie nodara lielu postu un ekonomiskus zaudējumus. Turpmāk visiem augiem, tos pārvietojot, izplatot un tirgojot, būs jāpievieno pase – dokuments, kas apliecina, ka augi ir pārbaudīti un atbilst fitosanitārajām prasībām. Pasēm būs vienots izskats, un etiķetes formā tās var tikt pievienotas pat mazākajai tirdzniecības vienībai.

Pērn dienests pārbaudēs vairākkārt konstatējis nelegālu, Latvijā neregistrētu tirdzniecību. AAL mēdz būt divējādi: kā pazīstamu uzņēmumu tirdzniecības markas viltojumi vai arī neregistrēti, tai skaitā dažādi šķidrumi, pulveri un tabletes. Šādi līdzekļi satur nezināmas izcelsmes vielu kombinācijas, tie tiek ražoti tāpēc, lai iegūtu ātru peļņu, nedomājot par cilvēku veselību un vidi. Nelegālie līdzekļi pārsvarā ir fungicīdi un insekticīdi, kas bijuši nopērkami veikalos, tirgū, arī semināros un no rokas. Tie ir pārsvarā mazie iepakojumi, kas paredzēti mazdārziņiem.

Šādi Latvijas apstākļiem nepārbaudīti līdzekļi ir ļoti bīstami, tāpēc aicinām tādus nepirkt, kā arī ziņot pa VAAD uzticības tālruni 67550944.

Gandrīz katru gadu no rudens līdz pavasarim no zemnieku sētām un noliktavām lielā daudzumā tiek nozagti augu aizsardzības un mēslošanas līdzekļi, kas vēlāk tirgoti. Ja kādam ir zināmas nelegālas tirdzniecības vietas, jāziņo policijai vai VAAD. Nevajag tos pirkt no nezināmām personām! AAL jāiegādājas tikai licencētās tirdzniecības vietās, savukārt mēslošanas līdzekļi – veikalos pie oficiālajiem izplatītājiem. Šobrīd klimatiskie apstākļi jau ir atbilstoši augsnes paraugu ņemšanai. Mazinot administratīvo slogu, ir vienkāršota pieteikšanās augšņu agroķīmiskajai izpētei. Iepriekš vajadzēja rakstīt iesniegumu un noslēgt līgumu. Turpmāk abi dokumenti būs apvienoti vienā. Jāaizpilda iesnieguma veidlapa (www.vaad.gov.lv) un jānosūta pa pastu VAAD agroķīmijas departamentam vai jāparaksta (ar drošu elektronisko parakstu) un jānosūta e-pastā: info@vaad.gov.lv. Var arī iesniegt klātienē tuvākajā reģionālajā nodaļā. Lauku atbalsta dienesta klienti var pieteikties EPS. Nevajadzētu to atlikt, jo paraugi tiek ņemti pieteikumu rindas kārtībā. Visiem AAL lietotāja apliecības īpašniekiem jāievēro integrētās augu aizsardzības prasības. Jāpārlicinās, vai apsaimniekotajam platībām ir augšņu agroķīmiskās izpētes vai augsnes analīžu rezultāti, vai saimniecībā katram kultūraugam izstrādāts mēslošanas plāns, vai ir izveidota uzskaitē par katru kultūrauga laukiem, vai tiek ievērota augu maiņa. Lai to vieglāk izdarīt, VAAD ir izstrādājis un mājaslapā ievietojis integrētās audzēšanas pašpārbaudes anketas. Vajadzētu ņemt vērā, ka līdz šīgada beigām jābūt analizētiem 75% augšņu.

NUMURA CITĀTS

Ineses Slūkas zīmējums

„Nesajaukt apgrozījumu ar peļņu, un lai viss turpinās!” Kuldīgas novada uzņēmējiem Gada balvas ceremonijā novēl Kaspars Bergmanis.

MUMS RAKSTA

Vai jāsēž uz sapuvušiem soliņiem?

Ēriks, kurš ir trešās grupas invalīds, *Kurzemnieka* redakcijā puda neizpratni par to, kāda stāvoklī ir soliņi Kuldīgas vecajos kapos Parka ielas malā.

„Vai tiešām cilvēkam, kurš vēlas apsēsties ielas malā vai kapos izveidotajā parkā, jāsēž uz soliņiem, kas daļēji sapuvuši?” savu bēdu izklāsta vīrietis. „Vai tad pilsētā nav neviena dienesta, kas par to atbildētu? Tā ir nīrgāšanās par mums, invalīdiem.”

Kā klātienē pārliecinās *Kurzemnieks*, vecajos kapos lielākā daļa solu, kas veidoti no masīvkoka baļķiem, tiešām ir sliktā stāvoklī. Daļai satrunējis vidus, daļai virsma sabojāta tā, ka apsēžoties ir risks sēžamvietā ieraut skabargas, bet dažs labs izdemolēts vai salauzts pilnībā. Vēl jāpiemin, ka koksne visiem piesūkusies ar ūdeni: ja apsēdīsies, slapjš dibens garantēts.

Šo teritoriju kopj *Kuldīgas komunālie pakalpojumi*, bet norādes par uzlabojumiem dod pašvaldības vides speciāliste Dace Jansone. Pēc *Kurzemnieka* intereses viņa bijusi vecos kapus apskatīt un tuvākajā laikā to apsaimniekotajam uzdos bojātos solus savest kārtībā. Vēl noskaidrojam, ka Parka ielā šogad plānots uzlikt arī vienu jaunu soliņu.

Alberta Dintera teksts un foto

IEPRIECA

Pārsteigums Briselē no draugiem Kuldīgā

Digne Lubiņa, kura dzīvo Beļģijā, Briselē, lasa *Kurzemnieka* elektronisko versiju. „Pārsteigumu man sarūpēja draugi no Kuldīgas. Vīrs ir kuldīdnieks, pati neesmu, bet šī pilsēta man ir ļoti mīļa, man tur dzīvo radi, draugi. Par *Kurzemnieka* e-versiju priecājos tāpēc, ka uzskatu *Kurzemnieku* par kvalitatīvu reģionālo preses izdevumu. Vienmēr cenšos to palasīt, kad viesojos Kuldīgā, taču tagad drukāto izdevumu iespēja lasīt ir reti, un e-versija ir lielisks risinājums. Mani interesē materiāli par aktualitātēm,

cilvēkiem, īpaši priecē raksti par jaunām iniciatīvām, sasniegumiem. Tas arī, manuprāt, *Kurzemnieku* padara tik īpašu – sirsnība, patiesas rūpes un lepnums par savu novadu un savējiem!

Mans ieteikums būtu nodrošināt to, lai par e-versiju ērti varētu samaksāt lasītāji no ārvalstīm, piemēram, ar kredītkarti. Tāpat ieteiktu padomāt vai var mazliet adaptēt lasāmvielu mobilajām ierīcēm, ja šo versiju lasa datorā vai planšetē – ir ērti, bet, ja lasa viedtālrunī, ir mazliet sarežģītāk.”

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kas Kuldīgas vecpilsētā maināms, lai būtu ērti gājējiem, braucējiem, iedzīvotājiem, ekskursantiem?

Zigmunds Cvetkovs, al-sundznieks:

– Man nešķiet, ka te būtu kāda problēma – visu varu atrast. Atceros, ka 90. gados pārvietojoties pa Kuldīgu bija sarežģītāk nekā pa jebkuru citu pilsētu. Nāku no Ventpils, un tur izbraukāt bija daudz vieglāk. Man kā autovadītājam ne īpaši patīk bruģis, arī kontrolakas nepatīk. Virkas ielā pie sporta nama vajadzīgas laternas – lietus laikā tur gājēju uz pārejas grūti ieraudzīt.

Anda Plūme, bezdarbniece:

– Manuprāt, jāsāk ar senajām ēkām, jo pirmais, ko tūrists mūsu pilsētā ierauga, ir ēkas sliktā stāvoklī. Senais noteikti jāaglabā. Prieks, ka veco slimnīcu atjaunos tieši tādu pašu, kā tā bija agrāk. Vecais dizains ir visiskaistākais. Bet telpas gan var būt modernas. Man kā gājējam šur tur prasītos platākas ietves.

Inga Mazika, pašnodarbinātā:

– Ļoti svarīgi ir neizdabāt citiem, neizdabāt tūristiem. Cilvēki brauc tādēļ, ka šeit ir vērtība. Nekādas siltināšanas! Pilsēta ir brīnišķīga. Arī norādes ir visur, un tās palīdz orientēties.

Ainars Arums, pensionārs:

– Viss ir kārtībā, viss tuvu. Vienīgi šeit ir ļoti šauras ielas. Tagad grūtāk ar stāvvietām, bet gan jau pie kultūras centra tās tiks izbūvētas. Kuldīgā viss ir pārdomāts. Nav kā Saldū, kur galvenā iela pārtaisīta par stāvlaukumu.

Jana Petrenko, juriste:

– Esmu no Liepājas. Kuldīga ir viena no Latvijas pērlēm. Manuprāt, vēsture, vecpilsētas raksturs jāaglabā – neko nevajag mainīt. Tas iedzīvotājus un tūristus pievilina. Var mainīt jebko, izņemot autentisko, piemēram, vecās durvis redzēsīm tikai šeit. Mēs te braucam nevis uzēst našķus, bet paskatīties uz mūsu vēsturi. Priecājamies par bezmaksas autostāvvietām, turklāt pilsēta ir maza, un visu var izstaigāt ar kājām.

Madara Feldmane, biroja administratore:

– Ja automašīnu vajag atstāt uz ilgāku laiku, vecpilsētā grūti atrast vietu, jo daudzās stāvvietās ir laika ierobežojumi. No vienas puses, tas, ka ēkām ir koka logi, izskatās skaisti, no otras – tajās mājās dzīvojošajiem, iespējams, ir auksti. Bet nevaru tā uzreiz iedomāties, kas vēl būtu maināms.

Lāsma Reimane, Lailas Liepiņas foto

„Mums klājas labi! Kāpēc kaut kas jāmaina?”

Uzzināt pašu jūrkalnieku viedokli par administratīvi teritoriālo reformu – tāds bija nolūks, rīkojot Jūrkalnes iedzīvotāju sapulci, uz kuru 20. janvārī ieradās ap simt cilvēku.

To organizēja Ventspils novada domes priekšsēdis Aivars Mucenieks, vietnieki Guntis Mačtams, Māris Dadzis un pagasta pārvaldes vadītājs Guntars Reķis. Piedalījās arī Kuldīgas novada pārstāvji un citi interesenti.

KO VĒLAS JŪRKALNE?

A.Mucenieks skaidroja, ka pašvaldība ar reformas virzību nav apmierināta – jautājumi tiekot lemti ne tā, kā demokrātiskā valstī pienāktos. Tā radusies situācija, ka Saeimā pirmajā lasījumā pieņemtajā likumprojektā paredzēts: Jūrkalne varētu būt Kuldīgas un ne vairs Ventspils novadā kā līdz šim. Pašvaldība sašutusi, ka tāds variants virzīts bez pārrunām ar jūrkalniekiem vai Ventspils novada vadību.

NĀKOT NO SAEIMAS

„Mums kā pārsteigums gada beigās bija Kuldīgas novada rīcība, kad Saeimā tā iesniedza domes lēmumu, kurā piedāvā izvērtēt iespēju Jūrkalni iekļaut viņu novadā, tādējādi visu suitu kultūrvēsturisko teritoriju apvienojot,” sacīja A.Mucenieks. „Ar Kuldīgas kolēģiem mums sarunas par to nav bijušas. Arī domes lēmuma izraksts netika atsūtīts. Bet jāsaka, ka pirmsākumi nav nākuši no Kuldīgas novada – tas nācis no Saeimas deputātiem. Tie, kurus esmu piefiksējis kā šīs idejas virzītājus, ir Janīna Kursīte-Pakule, Ilze Indriksone un Ēriks Pucens. Vai kāds no viņiem Ventspils novada pašvaldībā ir zainteresējies par mūsu viedokli? Nav! Nezinu, kāpēc tiek darīts tieši tā.

Saldzinot ar tiem novadiem, kuros iedzīvotāju skaits ir līdzīgs, piemēram, ar Līvāniem, mūsu ieņēmumi ir daudzreiz lielāki. Arī saldzinot ar kaimiņiem – Talsiem un Kuldīgu. Ventspils novadā no iedzīvotāju ienākuma un nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi uz vienu iedzīvotāju ir lielāki. Mums iedzīvotāju ienākuma nodoklis uz vienu cilvēku šogad ir 505 eiro, Talsu novadā – 466, Kuldīgas novadā – 421. Ekonomiskais pamats mums ir daudz spēcīgāks nekā daudzjiem citiem, kas iezīmēti kā atsevišķi novadi.”

NEGRIB ARĪ KOPĀ AR VENTSPILI

A.Mucenieks stāstīja, ka Ventspils novads nevēlas apvienoties arī ar Ventspili, kā reformā piedāvāts. Novada viedoklis saskanot ar pilsetas deputātu domām. Tikšanās ar reformas ieviešēju, ministru Juri Pūci bijusi neproduktīva.

Gudenieku pagasta pārvaldes vadītāja Daina Bērende skaidro, ka dzīve Kuldīgas novadā nemaz nav slikta, bet jūrkalnieks Arvīds Bērziņš jautā, kādēļ tad uz Kuldīgu joprojām nav asfalta.

Lai arī saukta par konsultāciju, tā bijusi ministrijas pārstāvju vienpusīgi uzspiesta viedokļa paušana. Pašvaldību argumenti neesot sadzirdēti. A.Mucenieks sacīja, ka Jūrkalnes attīstībā desmit gados daudz ieguldīts un arī tādēļ sašutums, ka aizmguriski tiekot lemts to pievienot Kuldīgai.

„BŪSIM PLIKI UN NABAGI”

No iedzīvotājiem runātāju bija daudz, un viedoklis vienots – Kuldīgai tie pievienoties negrib. Katrs minēja kādu argumentu. „Kā Kuldīga atrisinās manu nokļūšanu uz domi? Vai manis dēļ organizēs satiksmi, lai es varu aizbraukt normālā laikā?” jautāja kāds vīrietis. Tagad ar sabiedrisko autobusu varot nokļūt reizi dienāktī – četros naktī, atgriežoties astoņos no rīta. „Ja Kuldīgas novads apņemas gaisa temperatūru uzturēt vismaz par desmit grādiem siltāku nekā Ventspils novads,

tad ar abām rokām esmu par pievienošanu,” sasmidnot klātesošos, sacīja runātājs. Vēl kāds iedzīvotājs uzskatīja: „Ja aizejam pie Kuldīgas, paliekam pliki un nabagi, jo visa iedzīve, kas mums ir, pieder Ventspils novadam.” Tika jautāts, kāds labums no pievienošanās Kuldīgas novadam. Ventspils novada domes pārstāvji

Kāds jūrkalnieks: „Ja Kuldīgas novads apņemas gaisa temperatūru uzturēt vismaz par desmit grādiem siltāku nekā Ventspils novads, tad ar abām rokām esmu par pievienošanu.”

atbildēja, ka arī viņi to nesaredzot. Izskanēja viedoklis, ka Kuldīgas novadam tā būtu izeja pie jūras, iespēja piedalīties projektos, kas saistīti ar piekrasti. A.Mucenieks

Ventspils novada domes priekšsēdis Aivars Mucenieks: „Man liekas, ka atsevišķi mūs negrib, jo ir milzīgs naidis pret Aivaru Lembergu.”

KULDĪGA NAV TO ROSINĀJUSI

Sapulcē tomēr bija arī pārstāvji no Kuldīgas novada, un vārdu lūdz Aivars Mucenieks, domes galvenais eksperts darbam ar sabiedrību, valsts institūcijām un tūrisma: „Pārstāvu arī Kurzemes tūrisma asociāciju, mans mērķis vienmēr bijis Jūrkalni iesaistīt tūrisma attīstībā, un līdz šim tas ļoti labi izdevies. Daļēji pārstāvu Kuldīgas novada domi, tāpēc vēlos darīt zināmu to, ko prese nedaudz sagrozījusi. Kā jau minēts, visām pašvaldībām tika izsūtīta Saeimas komisijas vēstule ar jautājumiem, kur cita starpā jautāts, vai Kuldīga piekristu, ka tai pievieno Jūrkalni. Ja jums

pajautātu šādā formā, tad kāpēc ne? Tur bija teikts, ka jāatbild ar domes lēmumu. Tāpēc domes balsojuši – vēlas būt pie Ventspils novada. „Mums klājas pietiekami labi, lai neko nomainītu. Ja jau tā Kuldīga mūs tik dīkti grib, kur tad tā ir šodien?” jautāja vīrietis. A.Mucenieks skaidroja, ka Kuldīgas pārstāvji neesot aicināti apzināti, jo sapulces mērķis ir noskaidrot iedzīvotāju viedokli.

Mans personīgais viedoklis: Jūrkalnieki pēc administratīvi teritoriālās reformas vēlas palikt Ventspils novadā: negrib pievienoties ne Ventspilij, ne Kuldīgas novadam.

Ventspils novada vadība pauzē neizpratni par reformas virzību, jo notikumi vairāk atbilstot dzimtbūšanas laikiem, nevis demokrātijai.

Kuldīgas novada pašvaldības pārstāvis Artis Gustovskis skaidro: domes lēmums – izvērtēt Jūrkalnes pievienošanu Kuldīgai – neesot šī novada iniciatīva. Tā bijusi atbilde uz Saeimas deputātu jautājumu, vai tādām variantam piekristu.

Jūrkalnei ideālais variants ir būt suitu kultūrtelpā. Bet, piedodiet, ne jau Kuldīga vai Ventspils novads lems, kurš kuru beigās precinās. To lems Saeima.”

Uz iedzīvotājas jautājumu, kāpēc Kuldīgas novads tādām variantam piekristis, A.Gustovskis atbildēja ar pretjautājumu: „Ja jums prasītu, vai piekristu, ja Jūrkalnei pievienotu Pāvilostu, ko jūs atbildētu?”

„NEVĒRTĒJIET MŪS TIK ZEMU!”

„Es pārstāvu Gudeniekus un gribu oponēt viedoklim, ka Kuldīga kaut kam nedod naudu vai nav ekonomiski attīstīta,” sacīja jūrkalnieks. „Mēs Kuldīgas novadā iegājām iepriekšējā reformā. Ar Māri Dadi (tolai Jūrkalnes novada vadītāju – aut.) daudz runājām. Norunājām, ka līgava parasti ņem *biezāku*, feināku un ka mums vienam jāiet uz Kuldīgu, bet otram uz Ventspili.

Dzīvojot Kuldīgas novadā, varu pateikt, ka apdālitī neesam. Te teica, ka dzīvojam nabadzīgi, bet arī tam nevaru piekrist. Mūsu tradīciju kopēji tiek vesti visur, nauda tiek dota ansambļiem, tērpēm. Pagastā investīcijās esam saņēmuši miljonu un 270 tūkstošus eiro. Realizēti lieli projekti. Man nepatīk, ka Kuldīgas novads tiek kritizēts kā slihts. Es nesaku, ka jums jāapvienojas, bet no visas sirds gribu pateikt, ka Kuldīga mūs ir atbalstījusi. Es par šo no-

vadū varu pateikt tikai to labāko – neviens pagasts netiek apdālitis. Tādēļ nelietojiet tādas vārdus, ka Kuldīga nav ekonomiski attīstīta un kas vēl tur nav! Nevērtējiet mūs tik zemu!” D.Bērendes sacīto klātesošie novērtēja ar aplausiem. Jūrkalnieks Arvīds Bērziņš jautāja, kādēļ tad no Gudeniekiem līdz Kuldīgai joprojām nav asfalta. To komentēja Ventspils novada pārstāvji, skaidrojot, ka tas nav ne Kuldīgas novada, ne Gudenieku pagasta pārziņā. Tas ir valsts nozīmes ceļš, un šis ir piemērots jautājums politikiskajām partijām, kas bija atbildīgas par iepriekšējo reformu un izteica solījumus.

Daina Bērende: „Realizēti lieli projekti. Man nepatīk, ka Kuldīgas novads tiek kritizēts kā slihts.”

Vai vēsture atkārtojas? Ventspils novada pārstāvji rezumēja, ka viedoklis ir skaidrs: jūrkalnieki vēlas, lai paliek kā līdz šim. A.Mucenieks atkārtoja, ka nepatīkams izjūtas radījies tieši fakts, ka Saeimas deputāti nav jautājuši šīs pašvaldības viedokli: „Pucena kungu aicināju uz šo sapulci, bet viņš man četras dienas e-pastā nav atbildējis.” M.Dadzis secināja, ka idejas iniciatoru atrast neesot viegli: „Ja prasu Kuldīgas kolēģiem, viņi saka, ka kājas aug no Saeimas; ja prasu Saeimas cilvēkiem, viņi vispār par to neko nezina. Nav jau arī lielas nozīmes meklēt. Kad runājām, kāpēc Ventspils domāta kopā ar Ventspils novadu, Ēriks Pucens teica: kā koalīcijas partneri viņi respektē ministrijas viedokli. Kā tā teikšot, tā būšot. Doma tāda, ka mums neviens neprasis.”

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Par notikumiem no 16. līdz 22. janvārim stāsta Valsts policijas Kuldīgas iecirkņa priekšnieks Normunds Aleckis.

DEDZINA UN SKRĀPĒ AUTO, IEKĻŪST ĪPAŠUMOS, BRAUC DZĒRUMĀ

Mūsu teritorijā reģistrēti 76 notikumi, uz kuriem esam reaģējuši, un 11 gadījumos sāks kriminālprocess, notiek pirmstiesas izmeklēšana.

16. JANVĀRĪ SKRUNDĀ FIKSĒTI DIVI GADĪJUMI AR SVEŠAS MANTAS, PĒRĀJUMI UN 11 GADĪJUMOS SĀKS KRIMINĀLPROCESS, NOTIEK PIRMSTIESAS IZMEKLĒŠANA.

16. janvārī Skrundā fiksēti divi gadījumi ar svešas mantas, pārvietošanu un 11 gadījumos sāks kriminālprocess, notiek pirmstiesas izmeklēšana.

17. janvārī Kuldīgas novadā nozagti celtniecības materiāli.

18. janvārī Kuldīgā konstatēta automašīnas bojāšana – tā saskrāpēta.

19. janvārī sāka pirmstiesas izmeklēšana par tiesas lēmuma nepildīšanu. Runa ir par aizliegu-

Kuldīgā degusi automašīna, Gudeniekos – māja

21. janvārī Kuldīgas novada Gudenieku pagastā ugunsgrēks nopostīja dzīvojamu māju, bet naktī uz 22. janvārī Kuldīgā, Annas ielā, naktī dega vieglā automašīna.

VISS ZAUDĒTS

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Kurzemes reģiona brigāde ap pusseptiņiem vakarā saņēma izsaukumu uz Gudenieku pagastu, kur ugunsgrēks izcēlies mājās *Skoliņi*. Dzēsējiem ierodoties, vienstāva māja degusi ar atklātu liesmu, tai jau bija iebrucis jumts. 100 m² plašo ugunsgrēku apdzēt izdevies ap 22.00.

Gudenieku pagasta pārvaldes vadītāja Daina Bērende stāsta: sazinājusies ar cietušo radiem un uzzinājusi, ka pirms ugunsdzēsēju ierašanās pašas spēkiem no mājas tikt ārā izdevies tur dzīvojošajai sirmgalvei Martai. Viņas dēls, kurš arī tur dzīvojot, tobrīd bijis kaimiņmājās, kur palīdz saimniecībā. Kā nelaimes cēlonis tiekot minēta aizdegšanās no vadiem. Mājā dzīvot vairs nav iespējams, un Martas kundze esot pie meitas. Visa iedzīve, arī apģērbs un dokumenti, sadeguši, tādēļ būšot jāmeklē veidi, kā palīdzēt. Nākamajā rītā D.Bērendei zvanījās Martas kaimiņš un piedāvājis sievietei iekārtoties viņa netālajā neapdzīvotajā mājā.

PĒRN VAIRĀKI GADĪJUMI

Kuldīgā, Annas ielā, šajā naktī degusi vieglā automašīna. Valsts policijas (VP) Kuldīgas iecirkņa priekšnieks Normunds Aleckis informē, ka kriminālprocess sāks, bet sīkākus komentārus nevarot sniegt, lai netraucētu izmeklēšanai.

Nav noslēpums, ka Kuldīgā jau bēdīgi slavena ar dažādiem degšanas, tostarp mašīnu dedzināšanas, gadījumiem. Vismagākais bijis 2019. gads.

Kuldīdznieks Artūrs, kura mazdēlam pieder nodedzinātā mašīna, stāsta: iepriekš draudējies neviens neesot gūmieni šis bijis nepatīkams pārsteigums. Melnais Audi, kā ierasts, stāvējis sētā, kad viņi pa otrā stāva logu pamanījuši liesmas. Neesot ne jausmas, kurš varējis to pastrādāt. Auto īpašnieka mātē piebilst, ka ģimenei tas bijis vienīgais braucamais. Citu ātri iegādāties nevarēšot: naudas tam nepietiekot, jo automašīna nav bijusi apdrošināta.

13. maijā 3.13 policija no ugunsdzēsējiem saņēma ziņu, ka vecpilsētas centrā deg divas vieglās automašīnas, kas pieder kafējnīcas *Goldingen Room* saimniekiem, viens no īpašniekiem Roalds Cinišs to apstiprināja. Kuldīgā nodedzināti viņam piederošie auto *Mercedes-Benz* un sens *Ford*, bet Sabilē tajā pašā naktī nodedza divas citas šī uzņēmuma automašīnas: *Mercedes-Benz* un *Audi*.

Pēc notikušā Kuldīgas novada domes priekšsēde Inga Bērziņa tikās ar iekšlietu ministru Sandi Ģirģenu (KPV LV) un VP priekšnieku Intu Kuzi. Amatpersonas vienojās, ka darīs visu, lai noziedzīgais nodarījums pēc iespējas ātrāk tiktu atklāts.

Taču naktī uz 16. jūliju notika nākamais līdzīgais gadījums – Pelču pagasta Ābelciemā divas automašīnas tika nodedzinātas

prokuroram Gintam Mežiņam un viņa dzīvesbiedrei. Pēc tik klīdzoša atgadījuma S.Ģirģens reaģēja asi un pieprasīja policijai mēneša laikā vairākus šādus nodarījumus atklāt. Publiski S.Ģirģens izteicies: ja izmeklēšana netiks paveikta viņa noteiktajā termiņā, Kuldīgas policijas iecirknī sagaidāma amatpersonu rotācija. Pagājis pusgads, bet par noziedzīgais nodarījums atklātu,” skaidrojis S.Ģirģens.

Naktī uz 25. jūliju Kuldīgā pie *IMA autoservisa* Virkas ielā uguni cietā divas automašīnas, tur kā cēlonis tika pielauta arī elektronikas kļūme. Bet naktī uz 4. augustu vieglā automašīna degusi bijušā *Vulkāna* teritorijā Jelgavas ielā, un saistībā ar to viens cilvēks tika aizturēts.

Pērn arī apritēja desmit gadu, kopš 2009. gadā nodedzināta automašīna *Kurzemnieka* žurnā-

listei, un pagājušogad lieta bez rezultāta tika izbeigta noilguma dēļ.

Kā vēsta sabiedrisko mediju portāls *Lsm.lv*, iekšlietu ministrs nav atklājis, vai ar izmeklētāju darbu ir apmierināts. „Man svarīgi saprast, vai izmeklētājs izdarījis visu, kas viņa spēkos, viņa resursos, un vai viņš ieguvus visus pierādījumus, lai šos noziedzīgus nodarījumus atklātu,” skaidrojis S.Ģirģens. „Jums jāsaprot, ka visi nevar tikt atklāti. Diemžēl ir arī tādi, kurus mēs neatklājam. Bet ir svarīgi, ko Valsts policija dara, kas tanī reģionā notiek, kāpēc pastāvīgi dedzina mašīnas un noziedzīgie nodarījumi netiek atklāti. Ir svarīgi ieviest pilsētā kārtību uz ielām, ir jābūt policijai.”

**Jolanta Hercenberga
Alberts Dinters
Dainas Tafelbergas foto**

Lauksaimniekiem jāmainās

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra Kuldīgas birojs augu aizsardzības līdzekļu lietotājiem komplektē grupu divu dienu mācībām (29. un 30. janvārī) ar teorētiskām un praktiskām nodarbībām, kurās varēs iepazīt miglotāju uzbūvi un lietošanu.

31. janvārī šo līdzekļu lietotājiem būs mācības aplikācijas termiņa pagarināšanai. Zemnieki aicināti jau tagad pieteikties arī astoņu dienu mācībām par bioloģisko lauksaimniecību, kas sāksies 18. februārī. Iepriekš obligāti pieteikties pa tālr. 29147935 vai Kuldīgas biroja.

Nedēļas laikā par sabiedriskās kārtības traucēšanu uzrakstīti 11 administratīvā pārkāpuma protokoli, ceļu satiksmē – 53 protokoli. Vienā gadījumā veļlosipēdists, otrā autovadītājs brauca reibumā.

Uzklaušāja **Alberts Dinters**

Aicina parakstīties

Līdz 14. februārim tiek vākti paraksti, lai ierosinātu tautas nobalsošanu par Valsts prezidenta apturētajiem grozījumiem Republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanu likumā un likumā *Par pašvaldībām*.

Tie paredz ārkārtas vēlēšanu gadījumā mainīt domes pilnvaru termiņu. Proti, noteikt: ja līdz kārtējam vēlēšanām ir vairāk nekā 24 mēneši, ārkārtas vēlēšanās jauno domi ievēl uz atlaistās domes pilnvaru termiņu. Ja līdz kārtējam vēlēšanām palicis no deviņiem līdz 24 mēnešiem, jauno domi ievēl uz atlaistās atlikušo pilnvaru laiku un vēl uz četriem gadiem. Tāpat izmaiņas paredz: ja līdz kārtējam vēlēšanām palikuši mazāk nekā deviņi mēneši, jauna dome netiek vēlēta un līdz kārtējam vēlēšanām darbojas pagaidu administrācija.

Parakstu vākšana jārīko tāpēc, ka pēc 41 Saeimas deputāta ierosinājuma Valsts prezidents Egils Levits likumu publicēšanu uz diviem mēnešiem apturējis. Saskaņā ar likumu *Par tautas nobalsošanu, likumu ierosināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu* šajā laikā 30 dienās jānotiek parakstu vākšanai, kurā jānoskaidro, vai to, ka par apturēto likumu atcelšanu jāsarīko tautas nobalsošana, atbalsta vismaz desmitā daļa no pēdējās Saeimas vēlēšanās balsstiesīgo pilsoņu skaita jeb vismaz 154 868 vēlētāji.

Par apturēto likumu nodošanu tautas nobalsošanai var parakstīties klātienē 358 vietās Latvijā un 41 vietā ārvalstīs. Katrā pašvaldībā tādas vietas bija jāiekārto ar aprēķinu, lai uz 10 000 vēlētāju būtu vismaz viena. Tiesības piedalīties parakstu vākšanā ir visiem balsstiesīgajiem Latvijas pilsoņiem, kuriem ir vismaz 18 gadu. Vajadzīgs dokuments – pilsoņa pase vai personas apliecība.

Tiem, kuri veselības dēļ parakstu vākšanas vietā nevar nokļūt, iespēja parakstīties tiks nodrošināta. Līdz 13. februārim jāaizpilda iesniegums, ko vēlētājs pats vai uzticības persona nogādā pašvaldības vēlēšanu komisijā vai tuvākajā parakstu vākšanas vietā. Vietās, kur šādi vēlētāji atrodas, paraksti tiks vākti šī procesa pēdējā dienā – 14. februārī.

Inguna Spuleniece

KUR UN KAD VAR PARAKSTĪTIES

KULDĪGAS NOVADĀ

Kuldīgā, Pilsētas laukumā 2, novada domē, Kuldīgā, Baznīcas ielā 1.

Darba laiks: pirmdienās, trešdienās, piektdienās, sestdienās no 9.00 līdz 13.00; otrdienās, ceturtdienās no 15.00 līdz 19.00; svētdienās no 11.00 līdz 15.00.

ALSUNGAS NOVADĀ

Novada domē, Alsungā, Pils ielā 1.

Darba laiks: pirmdienās, trešdienās, piektdienās, sestdienās, svētdienās no 9.00 līdz 13.00; otrdienās, ceturtdienās no 14.00 līdz 18.00.

SKRUNDAS NOVADĀ

Novada domē, Skrundā, Raiņa ielā 11.

Darba laiks: pirmdienās, trešdienās, piektdienās, svētdienās no 9.00 līdz 13.00; otrdienās, ceturtdienās, sestdienās no 15.00 līdz 19.00.

Abpusējs ieguvums

Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā profesionālās iemaņas pilnveidojuši sporta skolotāji no visām valsts profesionālās izglītības iestādēm.

„Vējainā laikā iekurt ugunsķurā nav vienkārši, bet tas jāiemācās, kaut arī neplānojot profesiju saistīt ar dabas ceļojumiem,” Kuldīgas tehnikuma sporta skolotājs Arvīds Šefanovskis pamāca 3. kursa tūrisma konsultantes.

Semināra organizatore, tehnikuma pasniedzēja Katrīna Spuleniece-Aišpure stāsta, ka šāda pieredzes apmaiņa un vienlaikus kompetences pārbaude notiek ik gadu, bet ikreiz citā skolā. Šoreiz akcents uz veselīga uztura un regulāru sportisko nodarbību nozīmi, kā arī SPA. Pirmajā dienā Kuldīgā lekcijas lasījuši un pieredzē dalījušies sporta klubu pārstāvji, uztura un SPA speciālisti, bet āra mācību stundā pārbaudīts, kā zināšanas izmantot praktiskās nodarbībās: nūjošanā,

telts uzsliešanā un ugunsķurā iekuršanā vējainā laikā. „Abpusējs ieguvums – arī mēs mācāmies, kā zināšanas labāk nodot audzēkņiem,” atzina tehnikuma sporta skolotājs Arvīds Šefanovskis.

Otrajā dienā interesants bijis brauciens uz veselīga dzīvesveida centru Aizputē, kur skolotāji apguvuši sporta un veselības atjaunošanas programmu metodiku.

Dainas Tafelbergas teksts un foto

Pateicība nesavtīgajiem

Kuldīgas novada bāriņtiesa janvārī jau tradicionāli aicina kopā visas audžuģimenes un aizbildņus, kuri rūpējas par bērniem, lai pateiktos par grūto un nesavtīgo darbu.

MĪLĒT, MĪLĒT UN MĪLĒT

Bāriņtiesas priekšsēde Inta Sūna teica paldies par spēju mīlēt „gan mazos ezišus, gan Minhauzenus, gan princeses uz zirņa”. „Cita ceļa nav – būt kopā, sajūst viņu dzīvi un mīlēt, mīlēt, mīlēt. Tā ir jūsu atbildība, spēks un pacietība,” viņa uzrunāja Kuldīgas kultūras centra zālē sanākušos. Šogad ģimenes ar bērniem, kuri dažādu iemeslu dēļ nedzīvo pie bioloģiskajiem vecākiem, nebija atbraukušas tik kuplā skaitā kā citus gadus. Bet tie, kuri ieradās, labprāt noskatījās deju kolektīva *Starņš* koncertu. Bērni, kā ierasts, saņēma uzņēmējas Ievas Fokerotas ģimenes sarūpētās saldumu paciņas, bet pēc tam mazie devās uz piecām bērnu un jauniešu centra skolotāju darbnīcām, izmēģinot roku pārļošanā, veidojot lietas no papīra, darinot skaistas stikla rotas, apsveikuma kartītes u.tml. Savukārt vecāki un lielākie bērni ļāva sevi palutināt Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma SPA programmas audzēkņēm.

I.Sūna solīja, ka pasākums, kas notiek kopš 2011. gada, būs arī turpmāk, vienīgi tiks meklēta cita forma.

Kuldīgas novada bērniem aizbildnībā un audžuģimenēs bāriņtiesa izdala dāvanas no uzņēmējas Ievas Fokerotas ģimenes, kas tās gādā pēdējos piecus gadus. Priekšsēde Inta Sūna skaidro, ka ir arī citi labdari, notiek koncerti baznīcās.

AUDŽUGIMENŪ VĒL PIETRŪKST

Lai arī audžuģimeņu skaits pieaug, to vēl aizvien trūkst ne tikai pie mums, bet arī visā Latvijā,

atzīst I.Sūna. „Protams, priecētas, ka šādas ģimenes nākušas klāt. Tūlīt novadā būs 14. Viena specializējusies darbam ar bērniem, kuriem ir smagi funk-

cionāli traucējumi. Visticamāk, viena drīzumā būs arī krīzes audžuģimene. Process ir cerīgs, bet joprojām par maz. Vajadzība pēc audžuģimenēm nav prog-

nozējama. Ir tādi gadījumi, kad zinām – situācija ir ar laiku deglī, bet nelaime, kad ģimene jāglābj, var notikt arī tūlīt.

Audzūģimenēs dzīvo 22 Kuldīgas novada bērni, taču tikai pieci no viņiem – mūsu novadā. Bet vajadzētu, lai ģimene ir tuvāk bioloģisko vecāku dzīvesvietai, jo svarīgs ir darbs ar īsto ģimeni, lai bērni tajā varētu atgriezties,” uzsver bāriņtiesas priekšsēde.

Kopā ārpusģimenes aprūpē ir 86 novada bērni: 57 ir aizbildnībā, 22 – audžuģimenēs, deviņi – dažādās iestādēs. „Priecētas, ka bērnu skaits institūcijās samazinās. Mūsējie gan pārsvarā dzīvo SOS ciematos, kas pietuvināti alternatīvai ģimenes aprūpei. Tradicionālā bērnamā ir divi bērniņi: viens ar smagiem funkcionāliem traucējumiem no dzimšanas un viens, no kura audžuģimene diemžēl atteicās, jo citas iespējas nebija. Ar varu jau nevienu piespiest nevar. Ja ģimenei ir pretestība, rezultāta nebūs. Vienīgi bērniņš tiek mētāts. Atbalsta centros mācības pabeidz daudzas ģimenes, bet tām ir idealizēts priekšstats. Pārsvarā grib vienu bērnu ar noteiktiem kritērijiem, bet ne vienmēr tādi gadās. Mēs gribētu, lai audžuģimenes būtu profesionālas – tādas, kuras nevar pateikt *nē*, ja ir vajadzība.”

Inguna Spuleniece
Lāsma Reimanes foto

NOVADI saprot

REĢIONĀLO LAIKRAKSTU PIELIKUMS

Kurzemes Vārds
Zemgale

NEATKARĪGĀS
TUKUMA ZINAS

Saldus Zeme
LAIKRAKSTS BROČĒNU NOVADAM UN SALDUS NOVADAM

Talsu
Vēstis

Laikraksts Vidzemes novadiem
Druva

Madonas reģiona laikraksts
STARS

Kurzemnieks
LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Liesma

Auseklis
Alojas, Krīnādas, Limbažu un Salacgrīvas novada laikraksts

?

SKATIES PATS

Mierīgo diskusiju ēra ir pagājusi

Mainoties paaudzēm un sociālajiem tīkliem kļūstot par neatņemamu dzīves sastāvdaļu, arvien neiecietīgāka kļūst politiskā kultūra publiskajā telpā un aktualizācijas jautājumus par komunikāciju politikā. Un ne tikai valsts līmenī. To, ka mierīgo diskusiju ēra ir pagājusi arī pašvaldībās, atzīst politisko partiju pārstāvji.

Retorika kļuvusi asāka

“Gan valstī, gan pašvaldībās retorika ir kļuvusi asāka un nereti mazāk konstruktīva. Taču arī sabiedrība šobrīd pieprasa politiķi, kurš ir skarbāks, tiešāks, varbūt reizēm ar zināmu populisma devu. Tāds nu ir vēlēšanu pieprasījums, un par to liecina vairāku vēlēšanu rezultāti. Bet attīstība jau notiek pa spirāli, un, iespējams, pienāks laiks, kad populāra kļūs cita veida politika un politiskā kultūra. Taču, lai nonāktu pie kvalitatīviem lēmumiem, ir jābūt diskusijai un viedokļu dažādībai,” uzskata Latvijas Zemnieku savienības (LZS) Madonas nodaļas vadītājs, Madonas novada domes priekšsēdētājs Agris Lungevičs. Viņš piekrīt, ka asumi, reizēm arī rupjības un personiskie apvainojumi prieku nevienam nerada, tāpēc Mado-

nas novada pašvaldība pirms trim gadiem pieņēmusi Ētikas kodeksu un izveidojusi Ētikas komisiju.

“Daži emocionāli izteikumi diskusiju karstumā domes un komiteju sēdēs deputātiem pasprūk, pie retorikas tomēr būtu jāpieņem mā un jādiskutē bez personiskiem aizskārumiem, pārliecinot ar argumentiem, nevis apvainojumiem,” uzskata A. Lungevičs.

Arī Madonas novada domes priekšsēdētāja vietnieka Zīgfrīda Gora ieskatā (ievēlēts no Nacionālās apvienības “Visu Latvijai – Tēvzemei un brīvībai”/LNNK saraksta; darbojas NA Madonas nodaļā un kādu laiku to ir vadījis) demokrātijas apstākļos politiķu savstarpējā komunikācijā dominē diskusija.

“Neraugoties – vai tās ir debates vai polemika, diskusijas augstākais mērķis ir izdibināt patiesību. Lai to īstenotu, politiķiem jābūt gan īsteniem intelektuāļiem, gan apveltītiem ar augstiem morāles principiem. Dīemžēl Latvijas politikas kultūrā tas nav bieži vērojams. Šodien politiskajā komunikācijā izmanto diskusijas formu “pretinieka pārliecināšana”, kas izpaužas vājāka par sevi oponenta (vai svārstīga vēlētajā) izvēlē, lai pārliecināšanas azartā varētu atļauties izmantot pārspīlējumus un to subjektīvos sofismus. Tā-

pat tiek izmantota diskusijas forma “uzvaras dēļ”, kad tiek izvirzīts mērķis uzvarēt oponentu ar jebkuriem līdzekļiem, arī negodīgiem. Abas minētās diskusiju formas pilnā mērā tiek praktizētas priekšvēlēšanu laikā, lai sasniegtu mērķi – iegūt politisko varu. Nevaru nepieminēt arī diskusiju formu “strīda dēļ”, kuru bieži pielieto politiķi, kas zaudējuši vēlēšanās,” novērojumus dalās Z. Gora.

Svarīgs ir diskusijas rezultāts

Savukārt Madonas novada domes deputāts Andrejs Ceļapiters (darbojas partijas “Jaunā Vienotība” (JV) Madonas nodaļā) uzskata, ka nav tik ļoti svarīgas deputātu uzrunas, diskusijas forma, kā rezultāts.

“Labas diskusijas rezultāts ir kvalitatīvs lēmums, kura pieņemšanas procesā tiek vērtēti visdažādākie viedokļi neatkarīgi no tā, kurš lēmumprojekta apspriešanā iesaistītais ir paudis priekšlikumus vai kritiku. Agrāk, vadot pašvaldību, vienmēr centos to ievērot, neuzturēt pozīcijas un opozīcijas attiecību formātu domes darbā. Visiem domē ievēlējamiem deputātiem gan lēmumprojekta apspriešanas, gan balsošanas procesā jādarbojas atbilstoši savam prob-

Pirms diskusijas nekad nevar zināt, cik asā formā tā izvēršies...
AGRA VECKALNIŅA FOTO

lēmas risinājuma redzējumam un pārliecībai. Dīemžēl esošajā saraukumā ir ievazāta tāda pati balsošanas kaite kā Saeimā, kur balsojumu nosaka tīkšķis vai pacelta attiecīgas krāsas kartīte. Tāpēc lēmumu pieņemšanas procesā notiek paralēli monologi, jo visu kāds jau izlēmis pirms sēdes, un diskusija, priekšlikumi domes sēdē no vairākuma viedokļa ir lieki. Nav jāuztraucas par spraigām diskusijām domes sēdēs, bet gan par klusējošo deputātu balsotāju, kurš balso nevis pēc savas pārliecības, bet tāpēc, ka tā norunāts, klusē, jo nespēj diskusijā atbalstīt lēmumprojektu, kurš ir pret pārliecību, bet nobalsot par to spēj. Laba, saturīga, ar argumentiem, kritiku, arī emocijām piesātināta diskusija ir nepieciešama kā

kvalitatīvu, izsvērtu lēmumu radīšanas platforma,” ir pārliecināts A. Ceļapiters.

Cietais disks nav bezizmēra

Latvijas Reģionu partijas Madonas nodaļas vadītājs Ojārs Krūmiņš savukārt uzsver, ka mūsdienu informācijas laikmetā ir jābūt ļoti pacietīgiem, jo informācijas daudzumu, ko katrs uzņem šodien, nevar salīdzināt ar laiku pirms 10 un vairāk gadiem. “Par gandrīz jebkuru nozari katru dienu tiek atklāts kas jauns. Tomēr cilvēka cietais disks nav bezizmēra. Lai cik sarežģīts darbs būtu valdībā un parlamentā, šobrīd politiķi var pieļaut kļūdas un neapdomīgus gājienus vairāk nekā jebkad agrāk.

2.lpp.>>

VIEDOKLIS

EGILS KAZAKEVIČS,
politologs

Komunikācija Latvijas politiskajā kultūrā ir mūžam mainīgs process. Agrāk politiskās kampaņas neatņemami elementi bija vides reklāmas, tiešās tikšanās ar vēlētajiem, informācija televīzijā, radio un drukātajos medijos, nu partijas jeb (biežāk) to noligtie kampaņu organizatori ir sapratuši, ka lielāku atdevi par mazākām izmaksām iespējams iegūt no komunikācijas sociālajos medijos. Iespēja nepastarpināti, interaktīvi uzrunāt savu elektorātu bija panākumu atslēga jaunajiem politiskajiem spēkiem – Jaunajai konservatīvajai

partijai un jo īpaši “KPV LV”, kuru kampaņu kasēs līdzekļu bija mazāk nekā “lielajiem” kolēģiem.

“KPV LV” panākumi nebūtu iedomājami bez Artusa Kaimiņa un Alda Gobzema izvērstajām aktivitātēm sociālajos medijos. Video blogu un straumēto video priekšrocība pār statiskiem vizuāliem kampaņas materiāliem vai montētiem video ir tā, ka politiķis var veidot personalizētu saturu un saikni ar vēlētajū, un šī ir lieliska priekšrocība tiem politiķiem, kam ir labas aktiera dotības vai vienkārši piemīt harisma. Ikviens tehnokrāts, karjeras politiķis zaudēs brīžos, kad viņu noliks līdzās šāda tipa personai. Ne velti aizvien vairāk politiķu šobrīd mēģina iziet no komforta zonas, stājas kameras acs priekšā un izmanto sociālos tīklus, lielākoties sava un mazāk partijas tēla veidošanai.

Lielā politika un politiskās komunikācijas tendences no Rīgas izstaro uz reģioniem, un iepriekšējā pašvaldību vēlēšanu ciklā varējām vērot, ka aktīva kampaņa sociālajos tīklos vēlētajam ļauj vieglāk identificēt atšķirības starp partijām.

Protams, tuvredzīgi būtu apgalvot, ka šobrīd pašvaldību vēlēšanās var uzvarēt tikai ar aktīvu kampaņu sociālajos medijos. Tā joprojām neveido un vēl ilgi neveidos visu informatīvo telpu, līdz ar to nepieciešamas tiešās tikšanās ar vēlētajiem, ko, starp citu, var izmantot kā interneta kampaņas elementu, un informācijas ievietošana klasiskajos medijos. Pašvaldībās liela daļa vēlētajū aktīvi nelieto sociālos tīklus, līdz ar to komunikācijai jāizmanto visi pieejamie kanāli. Šobrīd redzam, ka arī vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Juris Pūce, komunicējot ar sabiedrību tik jūtīgā jautājumā kā novadu reforma, izmanto jau ierastās tikšanās ar iedzīvotājiem, vienlaikus veidojot regulārus videoblogus.

Politiķi jau sen sapratuši, ka Latvijā, kur vēlētajū maz uztrauc partiju politiskā ideoloģija, uzsvars jāliek uz personāliju spēju atrast ceļu uz vēlētajū sirdi, apejot smadzenes. Atšķirība vien tā, ka skaistu frizūru TV reklamā ir nomainījis emocionāls, ar mobilo telefonu strauvēts video.

AIZSPOGULIJA

Klikšķi pāri līķiem

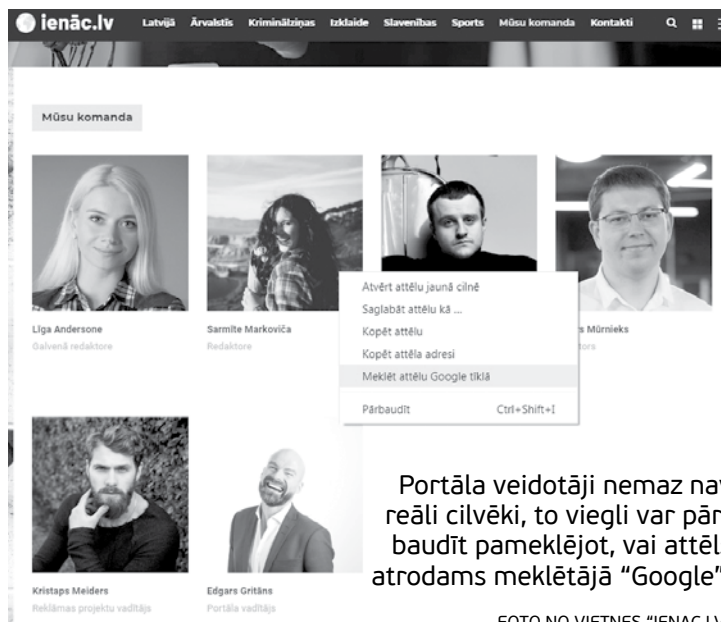
Plašu rezonansi sabiedrībā izraisīja nepatiesa ziņa – stāsts par it kā Liepājā atrastu mirušu zidaini un meklēšanā izsludināto māti. Vairāk nekā septiņi tūkstoši cilvēku "Facebook" dalījās ar šo ziņu, bet policija informācijas izplatītāju nemaz nemeklēs, jo nav neviena cietušā.

Nepatīkamais incidents ar mazuli un māti patiesībā bija noticis Lietuvā. Portālā "apollo.lv" varam atrast 10. decembra ziņu par šo faktu ar atsauci uz Lietuvas policijas oficiālo "Facebook" kontu, ka tiek meklēta Lietuvas pilsone. Portāls "ienac.lv" ziņu ar sagrozītiem faktiem, ka tas noticis Liepājā, publicējis nākamās dienas vakarā, bet vēl pēc dienas Valsts policija aicināja cilvēkus pārdomāt saturu, ar ko viņi dalās, un sniedza aprakstu par patieso situāciju.

Ar Valsts policijas "Facebook"

ierakstu, kurā tiek aicināts neizplatīt viltus informāciju, dalījušies mazāk nekā trīs tūkstoši cilvēku. Tam ir vairāk nekā 300 komentāru. Nepatiesajai ziņai ir mazāk par 10 komentāriem, bet vairāk nekā septiņi tūkstoši lietotāju ar to ir dalījušies. Diemžēl pat pēc gadījumiem, kad viltus ziņu izplatītājus pieķer un mēģina sodīt, izskatās, ka klikšķu mednieki joprojām ir ļoti populāri.

Atverot "ienac.lv" var izlasīt kādu rakstu, kurā vēstīts par to, kā piedzēries morga darbinieks seksuāli izmanto jaunas meitenes līķi. Šoreiz nav atsauces uz valsti, kurā noticis incidents, bildē redzams vīrietis un pievilcīga jauna meitene. Pie raksta ir atsauce uz portālu "apollo.lv", bet tur savukārt ir atsauce uz mediju "DailyMail". Atverot oriģinālās ziņas avotu, varam noprast, ka vīrietis uzzdzīvojis pēc savas Bra-

Portāla veidotāji nemaz nav reāli cilvēki, to viegli var pārbaudīt pameklējot, vai attēls atrodams meklētājā "Google".

FOTO NO VIETNES "IENAC.LV"

zīlijas komandas uzvaras, rakstā nav ne vīrieša, ne jaunās sievietes foto. Kā "ienac.lv" tika pie personībām un foto?

Portālā "ienac.lv" redzam, ka konkrētā raksta autore ir kāda Līga Andersone. Atverot sadaļu "Mūsu komanda", var redzēt, ka viņa ir arī galvenā redaktore. Pārbaudot meklētājā "Google", vai at-

tēls un persona ir īsti, tas neatrod tieši tādu pašu foto, un sievietes ar šādu vārdu un uzvārdu ir daudz, lai to būtu vienkārši un ātri pārbaudīt. Bet kā ar pārējo komandu?

Sarmīte Markoviča esot redaktore. Foto redzama dzīvespriecīga sieviete ar ziediem rokās, bet, pārbaudot "Google", tiek "izmests" "Twitter" kants, kura īpašniece

ir Kati Holland no Losandželosas, kants izveidots 2017. gadā. Tāpat aplūkojam arī citus komandas biedrus. Fotogrāfs Mārtiņš Drevnieks vietnē "vk.com" atrodams kā Igor Ogurcov, ir citas bildes dažādos leņķos, ar šādu vārdu viņu var atrast sociālajā medijā "Facebook", bet neviena Mārtiņa Drevnieka. Direktors Aivars Mūrnieks "vk.com" atrodams kā Igor Braga, bet reklāmas projektu vadītājs Kristaps Meiders, jauns vīrietis ar koptu bārdu, plaši redzams citās interneta vietnēs, kur aprakstīts, kā izaudzēt bārdu, viņš portālā "ieguldijumi.lv" parādās kā viens no komandas, un izmantots ir tieši tas pats foto, līdzīgi ir arī ar portāla vadītāju Edgaru Gritānu. Vietnē "ieguldijumi.lv" cilvēks ar tādu pašu foto ir atspoguļots kā laimīgs klients, kas sniedzis vairākas atsauksmes. Tas dara bažīgu, un tāpēc ir būtiski apzināties, kas ir medija īpašnieks un kas ir satura radītājs. Portāla "ienac.lv" komanda neatstāj uzticamu iespaidu, foto ņemti internetā, bet ziņas tiek pielāgotas, lai veicinātu klikšķus un vietnes apmeklētību.

Elīna Kristīna

IZVĒLOS ZINĀT

"Ir viegli apmaldīties"

"Tā kā es pati strādāju medijā, iespējams, mani mediju lietošanas paradumi atšķiras. Informācijas meklēšana ir mana ikdiena – pārsvarā daru to internetā. Ir vairāki portāli, kurus lielākoties apmeklēju. Esmu tos izvēlējusies informācijas uzticamības dēļ. Zinu, ka tur strādā profesionāli žurnālisti, kuri informāciju pārbauda. Tāpat man svarīga ir ziņu kvalitāte, tas, cik interesanti un saistoši tiek pasniegts saturs, un operatīvāte," ieskatu savos mediju lietošanas paradumos sniedz Talsu novada fonda brīvprātīgo koordinatore un "Talsu televīzijas" žurnāliste SANITA LIEPIŅA.

Ik dienu viņa vairākas reizes apmeklē vietnes "lsm.lv", "tvnet.lv", "delfi.lv", vieglākam saturam ieskatās arī portālā "kasjauns.lv". "Par šī portāla uzticamību šaubos, bet izklaides ziņām un informācijas salīdzināšanai mēdzu to izmantot," viņa saka. Skatoties arī televīzijas ziņu sīžetus, jo Sanitai patīk vizuāli uzvert informāciju, dzirdēt un redzēt, cik garšīgi cilvēks savu viedokli pasniedz. "Skatos arī portretārdījumus, jo interesantāks par jebkuru ziņu man vienmēr būs cilvēks. Ziņu sīžetus un portretārdījumus skatos internetā. Reizēm klausos arī radio ziņas, kas man šķiet svarīgas

"Redzot, kāds saturs nonāk uz manas sienas sociālajos tīklos un ar ko mēdz dalīties ikdienā saprātīgi cilvēki, varu secināt, ka daudzi mūsdienās neizvērtē informāciju," saka Sanita Liepiņa.

DAIŅA KĀRKLUVALKA FOTO

ātram notikumu apskatam Latvijā un pasaulē, bet pēc tam plašāku informāciju vienalga iegūstu internetā," norāda brīvprātīgo koordinatore.

Vislielākā interese viņai, protams, ir par reģionālo informāciju. "Reģionālās ziņas bieži vien ir pozitīvākas nekā Latvijas vai pasaules ziņas, un tas man visā informācijas daudzumā ir svarīgi – neieslikt negativismā. Tālāk seko valstiskās ziņas, jo man rūp, kas notiek Latvijā. Mazāk izdodas sekot līdz pasaules mēroga ziņām.

Man svarīgs ir avots, kur informāciju iegūstu. Sociālajos tīklos ļoti bieži klejo šokējoši virsraksti,

uz kuriem reizēm arī man gribas reaģēt, uzklikšķināt, bet, ieraugot lapas nosaukumu, uzreiz ir skaidrs, ka ziņa ir izdomāta. Vienu un to pašu tematu mēdzu izziņāt vairākos avotos, lai redzētu, vai informācija sakrīt. Pie atsevišķiem rakstiem vai video mēdzu palasīt komentārus, kur starp verbālo caureju reizēm var izlasīt interesantus, papildinošus faktus," padalās Sanita.

Viņa piekrīt, ka sociālajiem medijiem šobrīd cilvēku dzīvē ir lielāka loma nekā televīzijai, avīzei vai radio. Cilvēki internetā pavada lielu daļu dzīves – tā ir vieta, kur satikties, komunicēt un uzņemt informāciju. "Cilvēki, kuri veido viltus saturu, kļūst arvien nekaunīgāki, uzmācīgāki, tehniskās iespējas viņiem ļauj kļūt vēl labākiem. Mediju patērētājiem nākotnē jābūt vēl uzmanīgākiem, domājot līdzīgi, kā neuzķerties uz skajiem virsrakstiem un kliezdošām bildēm, salīdzinot informāciju vairākos avotos un pārbaudot datumus. Milzīgajā informācijas daudzumā ir viegli apmaldīties. Kļūdoties var pat ļoti intelektuāli cilvēki, kuriem piemīt kritiskā domāšana, jo tehniskās iespējas informācijas viltošanā attīstās, bet es no sirds gribētu, lai cilvēki būtu apdomīgāki un prastu izšķirot vismaz to informāciju, kur virsraksts burtiski kliez: "Es neesmu patiess!,"" piebilst S. Liepiņa.

Agrita Blumberga

SKATIES PATS

Mierīgo diskusiju ēra ir pagājusi

<<1.lpp.

Tas, ko konkrēts politiķis ir darījis pirms diviem gadiem, lielākajai sabiedrības daļai aizmirsīsies, jo katru dienu ziņās vērojam jaunus skandālus un pavērsienus. To visu atcerēties vienkārši nav iespējams. Šodien visu izšķir konkrēts laiks, kurā tiek pieņemti lēmumi. Par ātru vai par vēlu veikts gājiens var mainīt visu. Kas nav mazsvarīgi, šo situāciju vienmēr kāds izmantos. Tāpēc svarīgi vērtēt informāciju, ko uzņemam, kā arī mācīties un spēt paskatīties uz notiekošo mums apkārt no dažādiem skatpunktiem. Nozākāt dāmas un kungus pie varas svirām vienmēr būs viegls uzdevums, taču, lai cik grūti reizēm būtu to atzīt, jāatceras, ka Saeima un Ministru kabinets ir sava veida spogulis visai mūsu sabiedrībai," atzīst O. Krūmiņš.

Arī politikā būtiska platforma ir sociālie tīkli, atzīst uzrunātie politiķi. A. Lungevičs norāda, ka tie paver milzīgas iespējas: "Arī pašvaldība tos aktīvi izmanto, komunicējot ar sabiedrību, stāstot par paveikto un to, kas notiek. Diemžēl paver arī iespējas sagrozītai informācijai. Katram politiķim jābūt gatavam, ka tas viss var tikt vērstas pret viņu pašu."

A. Lungevičs ir pamanījis arī dažus politiķu parodijkontus. "Tajos, līdzīgi kā publiskajos portālos, var sniegt anonīmus komentārus, "no sirds" rakstīt visu un nenest par to atbildību. Tas,

protams, kopējai informācijas platformai, kurai jābūt objektīvai, pozitīvu piensumu nedod," uzskata A. Lungevičs.

"Darbošanās sociālajos tīklos jāveic ļoti apdomīgi, jo līdz cilvēku viedokli par jebkuru no mums (īpaši, ja mūs iepazīst tikai virtuāli) veido tas, ko esam darījuši virtuālajā vidē. Īpaši emocijas jākontrolē, tāpēc ka atstātās e-pēdas, tāpat kā tētovejumi, nav tā īsti izdzēšamas. Pie šādiem principiem arī cenšos pieturēties. Esmu tikai vienā tīklā "Facebook", tāpēc nevaru spriest par citiem. Tikai vienreiz nācies saskarties ar politiķa viltus kontu. Uz to reaģēju, piezvanot un izstāstot politiķei, kurai bija izveidots viltus kants," savukārt norāda A. Ceļapīters. Bet O. Krūmiņš pauž pārliecību, ka sociālajos tīklos visaktīvākie ir Saeimā neievēlēto spēku pārstāvji: "Šie cilvēki visaktīvāk iesaistās diskusijās ar iedzīvotājiem. Protams, TV ekrānā viņi gandrīz nav redzami, jo ziņu aģentūras un iedzīvotājus tomēr vairāk interesē valdošo spēku domas." Runājot par politiķu parodijkontiem, viņš atzīst, ka ir pamanījis tikai dažus. Piemēram, Raivja Dzintara parodijkonts nereti liek pasmaidīt, tur regulāri tiek atgādinātas Kremļa intereses par Latviju, ka vienīgais ēdiens īstam latvietim ir zirņi, ka viņš sargā akmeņus Likteņdārzā.

Žeņa Kozlova

ES AVĪZES NELASU!

Jaunie starp televīziju un virtuālo vidi

Vairāki uzņēmīgi Auces novada jaunieši oktobrī nodibināja biedrību "JM Jumis". Divi no jauniešu mājas (JM) dibinātājiem Eduards Liepiņš-Melnis un Toms Eglītis un biedrības pārstāve Kristiana Patrīcija Valukevica dalās pieredzē par jauniešu mediju patēriņu, sociālo tīklu nozīmi, viņu attieksmi pret norisēm valstī un pasaulē.

– Kādu mediju saturu jūs ikdienā patērējat?

Eduards: – No sociālajiem tīkliem tie ir "Facebook" un "Instagram". Es nelasu avīzes, par jaunumiem uzzinu interneta portālos, visbiežāk – "nra.lv". Tas, manuprāt, ir visuzticamākais no avotiem. Dienā ziņām veltu līdz stundai, taču sporta ziņām varu atvēlēt daudz vairāk laika. Interneta sekoju līdzī raidījumam "100 g kultūras", lasu tā mājaslapu un "Instagram" profilu.

Toms: – Es lasu avīzes, katru mēnesi apskatos pašvaldības izdevumu "Auces Novada Vēstis", nedaudz lasu arī reģionālo laikrakstu "Zemgale", ja kaut kas no tur rakstītā attiecas uz mani. Informāciju iegūstu arī internetā. Manā telefonā ir pieejamas "Google" ziņas, tās ir no dažādiem avotiem. Vietnes "Facebook" un "Instagram" man nešķiet uzticamas, tur var būt pilns ar viltus ziņām.

Kristiana: – Informāciju internetā visbiežāk iegūstu vietnēs "nra.lv" un "lsm.lv". Šād tad palasu arī pašvaldības izdevumu "Auces Novada Vēstis", ja tur ir informācija, kas manī interesē. Vienīgais sociālais tīkls, kuru ikdienā izmantoju, ir "Instagram", lai gan informācija tajā bieži vien ir maz ticama.

– Kas jaunieši mudina lasīt avīzes?

Toms: – Ne visiem ir interese lasīt. Mani avīzes saista, jo es pats tajās bieži esmu. Tiem, kas tur parādās retāk vai nav nemaz, nav interesanti. Mani interesē, kas notiek pašvaldībā, kāds ir budžets, kā notiek domes sēdes.

Kristiana: – Ieinteresē, ja raksts ir par kādu pazīstamu cilvēku vai mani pašu. Tā, pašķīstot avīzi, izdodas uzzināt vēl kādu jaunu informāciju.

Eduards: – Daudziem vieglāk no rīta ieiet "Facebook" un paskatīties jaunākās ziņas, nav jāiet uz veikalu, jāpērk avīze, lai varētu izlasīt rakstus.

– Vai ir kādi kritēriji, pēc kuriem izvēlaties saturu internetā?

Toms: – Tiklīdz atveru interneta pārlūku savā telefonā, tas piedāvā dažādas ziņas. Saturs tiek

piemērots lietotāja vajadzībām – būtībā mani interesē katra ziņa, ko atsūta, tāpēc reizēm izlasu visu pēc kārtas. Cīkāt piedāvājumu izvērtēju pēc virsrakstiem.

Eduards: – Pirms diviem gadiem biju uz vienu lekciju par medijpratību, pēc tās reizes uz virsrakstu vairs neskatos. Pirmo aplūkoju mājaslapu – pēc tās nosaukuma varu noteikt, vai avots ir uzticams. Un tikai tad vērtēju virsrakstu.

Kristiana: – Sociālajos tīklos mani uzrunā tieši virsraksts. Bet, atverot rakstu, ir jāieslēdz kritiskā domāšana, pievēršot uzmanību tam, cik pareizi un loģiski izveidots raksts un vai tas nav veidots ar nolūku palielināt lasītāju skaitu.

– Ikdienā izvērtējat konkrētas informācijas nepieciešamību?

Eduards: – Visu laiku. Pēc lekcijas vienmēr piedomāju pie tā, kā izvērtēt rakstu.

Toms: – Kad izlasu kādu ziņu, padomāju, vai tas vispār jebkāda veidā ir iespējams. Ir daudz viltus ziņu, kuras var atpazīt jau pēc virsraksta. Arī es zinu, ka daudzi pelna ar klikšķu skaitu, tādēļ nevēlos viņus nekādā veidā atbalstīt.

– Arvien aktīvāk tiek diskutēts par algoritmu darbību un to, kā tiek ievākta informācija par sociālo portālu lietotājiem, lai pielāgotu saturu viņu vajadzībām un interesēm. Vai jūs uzskatāt, ka esat gana informēti par to?

Eduards: – Mēs noteikti nesam pietiekami informēti. Manī raisa satraukumu arī tas, kur var nonākt mani dati. Mēs savā ziņā tiekam izsekoti – datoru, telefonu IP adreses.

– Ko šīs uzticības zaudēšana varētu nozīmēt nākotnē?

Eduards: – Būtu fantastiski, ja sociālie mediji nepastāvētu.

Kristiana: – Bet kā mēs uzzinātu visu aktuālo informāciju?

Eduards: – Atgrieztos atpakaļ pie avīzēm un televīzijas, tur neviens neievāktu informāciju par mani.

– Kādus rakstus jūs labprāt lasāt?

Eduards: – Manas tēmas ir sports un laika ziņas. Informāciju uzzinu oficiālajā mājaslapā un "Instagram" – esmu sekotājs oriģinālajiem profiliem, kuros tiek publicēta informācija. Tie ir konti, kuros redzams zils ķeksītis, kas nozīmē "approved" – saturs ir drošs.

Toms: – Avīzēs interesē visa tā informācija, kas saistās ar jauniešiem. Tāpat arī globālas problēmas un lieli notikumi ekonomikā, jo plānoju izglīties šajā virzienā.

Kristiana: – Ļoti bieži skolai ir nepieciešama informācija, to nā-

Jaunieši uzskata, ka nākotnē avīzes, iespējams, neeksistēs, jo paaudze, kurai tās ir svarīgas, palēnam iet mazumā. "Tie, kuri vēlēsies lasīt avīzes, pielāgosies – visu var atrast internetā," viņi saka.

MONTAS ZĪLES FOTO

kas meklēt internetā, un netieši uzzinu ko jaunu. Ikdienā skatos TV3 ziņas.

Toms: – Manā uzmanības lokā televīzija jau kādu laiku nav. Kādreiz to skatījāmies, jo tas bija vienīgais veids, kā nonākt citā pasaulē. Tagad ir pieejams plašāks saturs, kuram var piekļūt jebkurā vietā un laikā.

– Kā jūs sevi un savus vienaudžus redzat sabiedrībā?

Eduards: – Jaunieši daudzkārt netiek pienācīgi novērtēti, uz mums nepaļaujas tik, cik vajadzētu. Uzmanība tiek paaudzei darbības spējas vecumā, taču es esmu spējīgs darīt to pašu. Iespējams, daudzi neapzinās, ka mēs esam nākotne.

Kristiana: – Mums ir jādod lielākas iespējas darboties gan savā, gan sabiedrības labā.

Eduards: – Runājot par medijiem – ja pieaugušie vēlas, lai mēs būtu drošākā vidē, par medijpratību pusaudžiem jāstāsta jau skolā.

Toms: – Pusaudži ir labākā mērķauditorija viltus ziņām. Ir lielāka iespēja, ka pieaugušie saprātīs labāk. Turklāt šī paaudze vairāk lasa avīzes, kurās viltus ziņu nav.

– Vai atšķirīgais mediju patēriņš ietekmē dažādu paaudžu savstarpējo komunikāciju ikdienā?

Eduards: – Mums ir dažādi informācijas ieguves avoti. Kāpēc viss nevarētu būt vienuviet? Portālu lielais skaits ļauj saturā "ieslidināt" dažādas viltus ziņas. Ja visiem būtu vienots ziņu portāls, nebūtu arī tik lielas informācijas plūsmas, kas nereti liek apmulst.

Toms: – Tad būtu vienas puses viedoklis. Dažādi ziņu portāli, cilvēki, kas veido saturu, katrs palūkojas no cita skatpunkta.

Kristiana: – Reizēm rodas apjukums – daudzi portāli, visos informācija par vienu tēmu, bet katrā tā ir citāda.

– Kā izvēršas jūsu sarunas ar

vecvecākiem?

Eduards: – Man patīk klausīties, kad vecvecāki stāsta, ko izlasījuši avīzē vai redzējuši televīzijā. Es nestāstu, ko esmu lasījis, klausos viņos. Viņiem ir uzticami avoti.

Kristiana: – Citreiz gan liekas, ka mēs par aktualitātēm zinām vairāk nekā viņi, jo informācija, ko mēs varam atrast internetā, ir plašāka par to, ko vecvecāki var iegūt televīzijā vai avīzēs. Ja manus vecvecākus ieinteresē kāds sižets televīzijā, viņi lūdz paskatīties internetā vēl ko papildus. Arī viņos rodas vēlme izziņāt vairāk.

Eduards: – Vecvecākiem esmu mācījis, kā rīkoties ar viedierīcēm, tā ir iespēja parādīt ziņu portālus. Būtu ļoti labi, ja tiktu izveidota programma, kurā piedalītos pensionāri un jaunieši, kuri zina par medijiem. Viņi varētu parādīt, kā tas viss notiek, kur meklēt informāciju – šāda programma palīdzētu senioriem apgūt medijpratību.

Toms: – Mani vecvecāki internetu nelieto, skatās tikai televīziju. Neesmu piedāvājis pamācīt, jo zinu, ka viņi atteiksies aizbildinoties, ka tas ir ļoti sarežģīti.

– Internetā atrodams arī izklaidējošs saturs. Cik laika tam atvēlat?

Eduards: – Jaunieši mazās pilsetās pēc skolas dodas mājās, nomet somu un apsēžas pie datora, visu atlikušo dienu nedara neko nopietnu. Tas ir ļoti nevērtīgi izlietots laiks.

Kristiana: – Jo vairāk laika pavadu sociālajos tīklos, jo šķietami bezvērtīgāka kļūst informācija, ko sākotnēji esmu meklējusi.

Eduards: – Izjūtas pēc tam mēdz būt divējādas. Jāatgūst iekavētais laiks, jādomā, kā paspēt izpildīt mājasdarbus, bet, no otras puses, gadās, ka esmu izlasījis arī patiešām vērtīgu informāciju, un diena aizvadīta produktīvi.

– Vai tā ir tiesa, ka pēdējos gados skolēni starpbrīžos norobe-

žojas cits no cita, jo lūkojas katrs savā telefonā?

Eduards: – Citreiz ir tā, ka visi ierakušies telefonos. Ja saturs varētu ieinteresēt arī citus, mēdzam ar izlasīto dalīties. Runājam ne tikai par amizantām lietām – laikā, kad aktuāli bija terorakti, klasē un mājās apspriedāmies, pārdomājām, kāpēc cilvēki to dara.

Toms: – Šādos brīžos mēdz atklāties gan tas, ka cilvēki ir meklējuši papildu informāciju, gan arī tas, ka daudzi neko nezina par tēmu.

– Ko jaunu jūs vēlētos uzzināt par informācijas iegūvi interneta vidē?

Eduards: – Es gribētu noklausīties padziļinātu lekciju par medijpratību.

Toms: – Vēlos uzzināt, kā noteikt, vai avots ir ticams, kā virsrakstus neinterpretēt pēc savas patikas. Bieži vien virsraksti ir ļoti mulсноi, gribētu noskaidrot, kā tos pareizi saprast.

– Kā digitālajā vidē uzvedas jūsu mazie brāļi un māsas – paaudze, kura ar šīm ierīcēm ir uzaugusi?

Eduards: – Man ir septiņus gadus veca māsa, kura pagaidām daudz laika virtuālajā vidē nepavada, un 12 gadus vecs brālis. Godīgi sakot, man ir bail, skatoties ne tikai uz savu brāli, bet arī uz viņa vienaudžiem skolā, kāds saturs internetā ir pieejams šāda vecuma bērniem un ko viņi šajā vidē dara. Tas ir briesmīgi, kā uz bērniem strādā, lai pelnītu. Viņam nav arī nekādas izpratnes, ko internets dara ar cilvēkiem. Es nevaru viņu apspēdināt un izstāstīt, viņš neieklāsās. Un tas man liek raizēties par viņa drošību – baidos, ka viņš varētu, teiksim, nepiemērotā platformā ievadīt savus personas datus. Turklāt šī paaudze nav aktīva, un man ir bail skatīties, ko viņi darīs nākotnē – bieži vajadzīgs tikai telefons.

Monta Zīle

SAPRĀTĪGI

Reizē drosmīgi un piesardzīgi

Pasaulē jau vairāk nekā 20 gadus un nu dažus gadus arī Latvijā par pirkumu, ja vien tā summa nepārsniedz 25 eiro, iespējams norēķināties ar bezkontakta tehnoloģiju. Tikai jāpietuvina maksājuma karte vai viedierīce (maksimāli 4 cm attālumā) norēķinu pieņemšanas iekārtai. Brīdī, kad starp tām notiek datu apmaiņa (par to liecina gaismas signāls uz iekārtas un pīkstiens), darījums noticis.

Šoruden uzņēmums "Mastercard" un Finanšu nozares asociācija informatīvajā kampaņā "Piik, un gatavs!" pētīja Latvijas iedzīvotāju norēķinu paradumus. Aptaujā noskaidrots, ka teju 75% iedzīvotāju ir maksājumu kartes ar bezkontakta norēķinu iespēju, bet 23% šāda maksāšanas iespēja pieslēgta arī mobilajā telefonā, viedaprocē vai viedpulkstenī. Asociācijas informācija liecina, ka līdz šā gada vidum Latvijā aktīvas bija 2 161 824 maksājumu kartes, no tām vairāk nekā puse bija aprīkotas ar bezkontakta tehnoloģiju. Karšu norēķini pieejami jau vismaz 30 tūkstošos tirdzniecības

Latvijas iedzīvotāju norēķinu paradumu pētījums apliecina, ka bezkontakta maksāšanas iespēja kļūst arvien populārāka.

vietu valstī, un no šā gada visām maksājumu karšu pieņemšanas ierīcēm Eiropā jāpieņem kartes ar bezkontakta norēķinu iespējām.

Daudzi kartes ievietošanu apa-

rātā un PIN kodu gan vērtē kā drošāku maksāšanas veidu. Informatīvās kampaņas organizētāji skaidro bezkontakta norēķinu priekšrocības un drošības aspektus, klīdē-

LĪGAS LIEPIŅAS FOTO

PADOMI

- Pirms veikt maksājumu, vienmēr jāpārlicinās, vai terminālī ievadīta atbilstošā preces summa.
- Maksājot par pirkumu, bezkontakta karti vai ierīci labāk nopikstināt pašam, nevis dot to darīt pārdevējam.
- Jāpatur prātā PIN kods. Tas vajadzīgs pirkumiem virs 25 eiro, tāpat drošības labad neatkarīgi no maksājamās summas POS terminālis ik pa laikam pieprasīs ievadīt PIN kodu, lai pārlicinātos, ka karti izmanto tās patiesais lietotājs.
- Jāseko norēķinu plūsmai un jāpūpējas par savu datu un maksājumu ierīču drošu uzglabāšanu. Vēlams iestatīt, lai telefons paziņo par katru izejošo maksājumu, kas veikts ar karti.
- Telefonu vai citu viedierīci, ar ko veic bezkontakta norēķinus, ieteicams aizsargāt, izmantojot ekrāna kodu, bloķēšanu ar pirkstu nospiedumu vai sejas atpazīšanu.
- Regulāri jāatjauno viedierīces programmatūra.

jot izplatītākos mītus. Karti nav iespējams nolasīt no attāluma, tāpat nevar nozagt naudu, tai pietuvinot viltus karšu pieņemšanas iekārtu. Katrs bezkontakta darījums ir izsekojams, un banka izmeklē katru gadījumu, kad noticis nedrošs un neautorizēts maksājums. Ja ir bažas, ka bezkontakta karte teorētiski varētu tikt noskenēta ar īpašu ierīci, IT drošības konsultants Agris Krusts iesaka to turēt makā starp vairākām citām bezvadu kartēm. Tas palielina drošību. Nav jābaidās, ka par vienu pirkumu varētu samaksāt divreiz vai tas varētu tikt apmaksāts no vairākām kartēm vienlaikus (ja makā tādas vairākas). Katram bezkontakta maksājumam ir unikāls numurs, tādēļ to nav iespējams veikt divreiz. Vairākām šādām kartēm esot kopā, nauda tiks noņemta tikai no

tās, kura pirmā būs reaģējusi uz karšu pieņemšanas iekārtas pieprasījumu.

Papildus kartēm bezkontakta maksājumu iespējams veikt arī ar viedtālruni (tam jābūt ar jaunu programmatūru) vai citu viedierīci, izmantojot konkrētas bankas mobilo lietotni. Sākot tajā darboties, tā pa soļiem pasaka priekšā, kas darāms. Pakalpojums nu jau pieejams vairākās bankās, bet šo iespēju cilvēki pagaidām izmanto diezgan kūtri. Tehnoloģijas attīstās, un katrs pats var izvērtēt, kāds norēķinu veids pieņemamāks un kāda iekārta ērtāk izmantojama. Turklāt viens norēķinu veids neizslēdz citu.

Pēc Finanšu nozares asociācijas un komercbanku materiāliem sagatavojuši
Līga Liepiņa

RUNĀ EKSPERTS

KAM TICĒT?

MARTA RĪBELE,
Eiropas Parlamenta biroja
Latvijā vadītāja

Vai tiešām Hitlera daiļrade Latvijā ir populārāka par Harija Potera sāgu*? Šādas un līdzīgas "ziņas" internetā izplatās kā kūlas ugunsgrēks. Daloties ar tām, mēs uguni pūšam vēl lielāku.

Gada nogales svētku tradīcijas dažādos Eiropas

reģionos atšķiras, un tāpat ir ar viltus ziņām jeb dezinformāciju. Taču abos gadījumos ir vairākas skaidras lietas. Svētkos tā ir kopā būšana un brīnumi, bet ciņā pret dezinformāciju – katra paša vērtības, profesionāli žurnālisti, valsts un Eiropas Savienības (ES) kopīgas iniciatīvas.

KĀ EIROPAS SAVIENĪBA MŪS AIZSARGĀ

Dezinformācija nav jauns fenomens, bet līdz ar interneta attīstību mainās tās formas, mērogs un izplatīšanās ātrums. Eiropas Savienībā valstis ir apvienojušās, gan lai iegūtu ekonomisku spēku, gan kopīgi stātos pretim izaicinājumiem. Ciņā pret dezinformāciju ir viens no tiem.

Kā ES mūs aizsargā? Jau 2015. gadā izveidota Austrumu Stratēģiskās komunikācijas operatīvā grupa, kas ES austrumu kaimiņvalstīs palīdz stiprināt neatkarīgu presi un audzēt ES spēju cīnīties ar Kremļa propagandu. 2018. gadā, gatavojoties Eiropas Parlamenta (EP) vēlēšanām 2019. gada maijā, ES ieviestas vairākas jaunas lietas. Starp ES iestādēm un dalībvalstīm izveidota īpaša agrīnās brīdināšanas sistēma, Briselē un ES kaimiņvalstīs ir papildu speciālisti un rīki ciņai ar dezinformāciju, kā arī "Facebook", "Google", "Twitter", "Mozilla" u.c. parakstīja labas prakses kodeksu. Cilvēki Latvijā varbūt ir pamanījuši, ka, piemēram, vietnē "Facebook" tagad var redzēt politiskās reklāmas apmaksātāju. Taču varu atklāt, ka liels darbs notiek arī "neredzamajā" frontē. Piemēram, Latvijā pirms EP vēlēšanām ES iestāžu pārstāvniecības kopīgi ar valsts pārvaldi izglītojas un regulāri apmainījās ar informāciju, lai varētu atspēkot dezinformāciju.

JAUNAS IDEJAS

Vasarā darbu sāka jaunais Eiropas Parlaments, un 1. decembrī – arī jaunā Eiropas Komisija. Izvērtējot paveikto un situāciju pasaulē, gaidāmas jaunas ES līmeņa iniciatīvas, piemēram, Eiropas demokrātijas rīcības plāns. Protams, cilvēks Liepājā vai Cēsīs šo politikas pusi labprātāk atstātu lēmumu pieņēmējiem, taču vairāki rīki ir katra paša rokās. Piemēram, ES mājaslapa pret dezinformāciju, ko var atrast internetā pēc atslēgvārdiem "EU Vs Disinfo" un kas pieejama angļu, krievu un vācu valodā. Tajā kopš šā rudens atrodami vairāk nekā 7000 prokremlisku dezinformācijas piemēru un atspēkojumi.

ŽURNĀLISTS KĀ BĀKUGUNS

Viennozīmīgi šajā laikmetā ļoti liela loma ir profesionāliem medijiem. Skandināvu mediju pētījumi rāda, ka 82% jauniešu neatšķir neatkarīgu žurnālistiku no sponsorētā satura, un tikpat kritiska situācija varētu būt arī citu vecumu grupās. Tādēļ ne tikai valsti, bet arī ES iestādes pieliek īpašas pūles, lai atbalstītu kvalitatīvu žurnālistiku, – uzlabo likumdošanu un palīdz praktiski.

Arī Latvijā ES iestāžu pārstāvniecības pievērš lielu uzmanību gan pieredzējušo žurnālistu, gan studentu atbalstam.

SARGĀ SEVI PATS

Kā jau minēju, dezinformācijas "seja" visu laiku mainās. Ja agrāk tie vairāk bija nepatiesi fakti par ES, tad tagad dezinformatoru mērķis arvien biežāk ir Eiropas vērtības.

59% Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka dalība ES ir laba lieta. No tā var secināt, ka Eiropas vērtības ir Latvijas cilvēku DNS sastāvdaļa. Taču to apzināšanās un saglabāšana ir katra paša atbildība. Vienlaikus ir svarīgi atcerēties ES moto "Vienoti dažādībā", kas nozīmē, ka vērtības var atšķirties.

Protams, lai cilvēki spētu atzīt un aizstāvēt savas vērtības, tikpat svarīga kā medijpratība ir arī politiskā pratība. Gribētos ticēt, ka ar valsti un ES atbalstu un konkrētām iniciatīvām situācija uzlabosies arī šajā jomā. Latvijas jauniešu aktīvā iesaiste EP vēlēšanu kustībā "Šoreiz es balsošu", kas tagad pāraugusi iniciatīvā "Mēs esam kopā", rāda, ka veidojas jauna, ziņošā pilsoniskās sabiedrības paaudze.

* BBC nesen stāstu par viltus ziņām ilustrēja ar šādu piemēru no Latvijas.

Veiksme oriģinalitātē

„Nav jādzīvo Rīgā, lai nodarbotos ar radošu uzņēmējdarbību. Patiesībā laukos var nopelnīt pat vairāk, jo nav tik lielu tēriņu. Un vide daudz patīkamāka,” saka skrundeniece, SIA TRIK' design īpašniece ILZE FRICSONE.

Zīmols TRIK' design Skrundā izveidots pirms diviem gadiem. No bioplastmasas jeb augu valsts izejvielām mikrouzņēmums ražo dažādus priekšmetus sadzīvei, mācībām, izklaidei, telpu dizainam, izdrukājot tos trijās dimensijās (3D).

BĒRNA VAJADZĪBĀM

Skrunda ir Ilzes dzimtā puse. Kā daudzi jauni cilvēki apņēmīgā meitene 16 gados devās uz Rīgu studēt, nezinot, vai atgriezīsies. Rīgas dizaina un mākslas vidusskolā iepazinās ar tagadējo dzīvesbiedru Kristapu Polīti. Viņš pēc skolas beigšanas devās uz Eindhovenas Dizaina akadēmiju Nīderlandē, un Ilze, mīlestības vadīta, brauca līdzī. „Es nedomāju tur turpināt mācības, vienkārši gribēju apgūt jaunu pieredzi. Akadēmijā Kristapam mācīja ļoti plašu dizaina spektru. Bet galvenais bija radošā domāšana – radīt nevis produktu, bet risinājumu. Diplomdarbam viņš izvēlējās 3D modelēšanu un drukus.”

To var uzskatīt arī par Ilzes uzņēmējdarbības pirmsākumu, jo mācību vajadzībām iegādāts 3D printeris un dators. „Tolaik mums jau bija pirmais dēliņš, viņam bija pusotrs gadiņš un patika spēlēties ar lego klucīšiem. Kā studentiem mums nebija daudz naudas, lai pirktu dārgas rotaļlietas. Izdomājām, ka varam paši tās izprintēt. Tāds bija tas mūsu risinājums – balstīts bērna vajadzībās un atbilstībā.”

UZKLAUSA IKVIENU

Pirmais ražojums – 3D pūšamais mūzikas instruments, ar ko bērns rotaļas veidā sāk izprast skaņas veidošanās principus. Par to interesējās Ķīna, ASV, Krievija, Lielbritānija un citas valstis. „Sapratām, ka tā ir niša, kurā varam strādāt. Kristaps vēl vairāk pievērsās 3D drukas tehnoloģijām – ko ar tām var radīt. Printējām dažādus dizaina priekšmetus, vāzes, bet sākumā ar tām kaut kā negāja. Laikam nemācējām atrast īsto pieeju.

Meklējām, ko cilvēkiem vajag. Tad radījām piparkūku formiņas, un tās daudziem ļoti patika, jo tām bija neierasts, mūsu izdomātais dizains un tās ir no ekoloģiska materiāla. Arī cena pieejama – citi tādu nepiedāvā. Papētīju konkurentu piedāvājumu. Izrādās, lielākajai daļai cena ir krietni

„Ja pirms diviem gadiem kāds biznesmenis man būtu pateicis priekšā, ka jādara šitā un tā, nedomāju, ka tagad es būtu labāka uzņēmēja. Pieredze jāapgūst caur sevi,” secinājusi Skrundas uzņēmēja Ilze Fricsonē.

augstāka. Turklāt netiek piedāvātas ikdienā vajadzīgas, nelielas lietas. Ražotāji vairāk aizraujas ar lieliem darbiem, ko pasūta uzņēmumi, jo tā var nopelnīt ātrāk un vairāk. Mēs uzskatām ikvienu, lai izprastu viņa vēlmes, neatkarīgi no tā, cik liels pasūtījums.”

VAR IZDRUKĀT ARĪ DZĪVOKLI

Vai tāda pieceja atmaksājas? „Cenā neierēķinām laiku, ko veltām sarunām ar klientiem. Bet tā ir oriģinalitāte, ar ko varam piesaistīt. Neieskaitām arī vizualizāciju, ko izgatavojam vispirms. Cilvēks bieži vien nemaz nezina, ko var gribēt, jo šo tehnoloģiju nesaprot. Vispirms noskaidrojam, ko klientam vajag – kādu interjera priekšmetu, dāvanu. Tad izklāstām iespējas. Un tās ir neizmērojamas, jo izprintēt var visu! Kaut vai mašīnu, ja vien ir attiecīgas jaudas printeris. Es pat nevaru iedomāties, ko nevar.

Divos gados nav bijis neviena neapmierināta klienta. Mūsu potenciāls ir tas, ka Latvija izsalkusi pēc kaut kā jauna – veikalā ko oriģinālu grūti atrast. Mēs gribam pilnībā izprintēt arī savu dzīvokļa iekārtojumu. Vēl gan par to pārāgi runāt, jo vajadzīgs ilgs laiks, lai to izdarītu.”

NEKAITĒ VIDEI

Nerunājot par Ķīnas precēm un citiem masveida ražojumiem, Ilze norāda, ka konkurentu šobrīd nav daudz. 3D drukā var strādāt

Trīs dimensijās var izprintēt visu: no oriģinālām rotaļlietām un netradicionālām cepumu formiņām līdz lieliem interjera priekšmetiem.

ar dažādiem materiāliem, bet Ilze un Kristaps ir jaunās paaudzes pārstāvji, kuriem rūp vide. Tāpēc viņi izmanto bioloģisko plastmasu, kas tiek gatavota no augu valsts (kukurūzas, cukurbietēm u.c.). Tā kalpo pietiekami ilgi, bet, izmesta atkritumos, sadalās ātrāk nekā no naftas produktiem ražotā un dabā neizdala vairāk CO₂ kā kukurūza. Turklāt TRIK' design ražo tikai pēc pasūtījuma, tātad nav masveida lietu, kas nevienam nav vajadzīgas un gadiem stāv veikalos, bet vēlāk tiek izsviestas atkritumos.

CITAS MAMMAS NOVĒRTĒ

Ilzei un Kristapam ir divi dēliņi: Rūdfam – četri, Teodoram divi gadiņi. Ģimene ir dabas draugi. No pavasara līdz rudenim, kad vien iespējams, viņi pavada mežos, plāvās, lasot ogas, sēņojot, mācot bērniem saprast dabas vērtības. „Nevaram 24 stundas diennaktī septiņas dienas nedēļā

pavadīt laukā vien, kukaiņus un augus pētot. Bet tas atkal sasaistījās ar uzņēmuma ražošanu. Izprintējām visādus zirkliņus un vabolītes. Kad redzējām, ko bērni ar tiem izdomā darīt, sapratām, ka tie būs ejoši ražojumi – arī citas mammas tos novērtēs. Un nekļūdījāmies. Tagad vislielākais ir pieprasījums pēc bērnu attīstību veicinošām lietām, kā arī interjera priekšmetiem.”

ĪSTS ĢIMENES UZŅĒMUMS

Ilze skaidro, ka šis ir īsts ģimenes uzņēmums, jo darbībā iesaistīti visi četri. Vecāki novērojuši, ka puikas spēlējoties jau modelē, apgūst datorprogrammas. Ražošanas telpā gan viņi vēl netiek laisti. Darba laiks atkarīgs no bērnu dienas režīma, tāpēc labi, ka var strādāt mājās. Uzņēmēja gan piebilst, ka bieži vien, pavadot laiku ar puikām, galvā tik un tā rosās domas un darba idejas: „Tas laikam nav pārāk veselīgi, tāpēc

„Nevaram 24 stundas diennaktī septiņas dienas nedēļā pavadīt laukā vien, kukaiņus un augus pētot. Bet tas atkal sasaistījās ar uzņēmuma ražošanu.”

vēlamies ar laiku izveidot ofisu, lai nošķirtu darbu no mājām: astoņas stundas veltīt biznesam, bet brīvo laiku pilnvērtīgi – tikai bērniem, mājai vai atpūtai.”

VISS PIEEJAMS UN LĒTĀKS

Tā kā TRIK' design radās no hobbija, tikai vēlāk skrundenieki sapratuši, ka uzņēmējdarbības reizrēķinu formālā daļa, īpaši grāmatvedība, nemaz nav tik vienkārša. „Es laikam esmu tas kakls, kas to galvu groza,” atzīst Ilze. „Vairāk nodarbojos ar grāmatvedību, juridiskām lietām, mārketingu, loģistiku, reklāmu. Kristaps uzklauša manas idejas, ģenerē tās pats, modelē un tad izgatavo lietas. Godīgi sakot, mēs to sniega piku nemaz tā īsti neesam ievēluši. Nesteidzamies. Sākumā atbalstīja Kristapa vecāki, lai varētu pirmo printeri nopirkt, tad pamazām krājām paši.

Daudz labu padomu deva Kuldīgas biznesa inkubators – apmeklēju tā rīkotos seminārus. Mūsu nozarē uzņēmuma atrašanās vietai nav nozīmes. Skrundā ir labāk un daudz lētāk. Viss pieejams, bet izmaksas par bērnu dārzu, dzīvokli, komunālajiem pakalpojumiem un citiem – ievērojami mazākas nekā Rīgā, kur ir troksnis, piesārņots gaiss. Un cilvēki šeit atsaucīgāki – lielajās pilsētās tāda atbalsta nav. Attīstoties tehnoloģijām, grūtības nerada ne pasūtījums, ne preču piegāde. Mūsu ražojumi ceļo pa visu Latviju un arī uz daudzām ārvalstīm. Šobrīd noieta īpatsvars ir šeit, un arī tie pasūtījumi, kas aizgājuši uz ārzemēm, bijuši no latviešiem.”

IESPĒJAS IR

Nepilnos divos gados TRIK' design no hobbija pašnodarbinātības līmenī izaudzis par uzņēmumu (pagaidām mikro), ievērojami palielinājies apgrozījums, bet plāni vēl lielāki. Pagaidām ražošana ir tāda sezonāla – atkarībā no cilvēku pirkspējas. Pirms svētkiem tā ir lielāka, vasarā atvaļinājumu laikā vai pirms skolas – mazāka. Jādomā, kā tukšo laiku aizpildīt. „Nezinu, vai bijis kas tāds, ko šodienas skatījumā atzītu par biznesam neatbilstošu. Jebkurā attīstībā ir arī neveiksmīgi soļi, bet jāiet tik tālāk. Nu jau sezonā varam nopelnīt to pašu, ko ārzemēs. Taču gribam peļņu trīskāršot. Iespējas ir.”

PASĀKUMI

KULDĪGAS NOVADĀ

KULDĪGĀ

Jauniešu mājā 25.I 18.00 viesosies mūziķis un tekstu autors Arturs Skutelis.

Kultūras centrā 1.II 18.00 grupas *Baltie lāči* koncerts *Pamet skumjas, pamet nievas.*

Muzejā no 25.I izstāde *Drukātais vārds: Kuldīgas preses vēsture*, kas tapusi sadarbībā ar laikrakstu *Kurzemnieks* un veltīta tā 110. jubilejai. Līdz 23.II Leļļu mākslas muzeja izstāde *Kofermājiņu ceļojums.*

Mākslas namā 27.I 18.00 kundalini joga.

28.I 17.15 verves (vingrošanas) nodarbība.

No 25.I Latvijas Mākslas akadēmijas grafikas katedras studentu darbu izstāde.

Bibliotēkā mākslinieces Agijas Stakas bērnu grāmatu ilustrāciju izstāde. 28.I 16.00 lasītāju klubs.

31.I 16.00 tikšanās ar somu rakstnieci Heli Lāksonenu un Guntaru Godiņu.

Senioru skola: 28.I 12.00 Mākslas namā – *Dvēseles dzīve fiziskajā un astrālajā pasaulē* (Uldis Ante); 30.I 10.00 Ventspils ielā 16 – programmas *Excel* apguve (Mārite Roze).

ĒDOLĒ

Kultūras namā 31.I 14.00 koncerts *Ceļā uz skolēnu deju svētkiem.* Janvārī Zaigas Gulbes dzejas izstāde.

GUDENIEKOS

Kultūras namā līdz 15.II Kristīnes Sūnas pašdarināto darbu izstāde.

KABILĒ

Saieta namā 5.II 17.30 radošā darbnīca *Sveču apgleznošana.* Pieteikties līdz 4.II pa tālr. 25618976.

Bibliotēkā līdz 25.II Daigas Mickēvičas gleznas.

KURMĀLĒ

25.I 11.30 no Kuldīgas, 11.40 no Priedaines, 12.00 no Vilgāles brauciens uz R.Paula un Z.Muktupāvela koncertu *Lielajā dzintarā.*

Izstāžu zālē līdz 7.II Eduarda Skabja fotoizstāde *Mūžam Latvijas debesīs.*

Priedaines bibliotēkā 27.I 14.00 lasītāju klubs.

Līdz 29.II Daigas Rozevskas gleznas. **Vilgāles bibliotēkā** janvārī Muhu muzeja (Igaunija) fotoizstāde *Muhu un Latvija.*

LAI DOS

Bitītē 3.II 17.00 sveču liešanas meistardarbnīca ar Andu Vītoli.

Laidu bibliotēkā 31.I 14.30 interešu klubs *Dzīvot Laidos.*

Janvārī Kuldīgas rokdarbu kopas *Čaupe* izstāde.

Sermītes bibliotēkā janvārī *Latvijas Avīzes* žurnālistes Vivantas Volkovas fotoizstāde *Latvijas dievnamī.*

PADURĒ

Bibliotēkā janvārī Ausmas Burkovskas rokdarbu izstāde *Mans vaļasprieks – sutaša rotas.*

PELČOS

Pagrabiņā 27.I 17.00 burkānvakars: degustācija, receptes. Pieteikties pasākuma dienā pa tālr. 26354396.

29.I 18.00 Pelču apkaimes darbnīca.

3.II 17.00 Valentīndienas dekoru darbnīca. Vairāk pa tālr. 26354396.

Tautas namā 28.I 18.15 vingrošana ar Maldu Ruņenieci. Līdz vingrošanas paklājiņš un ūdens. Pieteikties pa tālr. 29449383.

Bibliotēkā janvārī Jāņa Krasta panorāmfotogrāfijas.

RENDĀ

Līdz 31.I aicināti pieteikties tie, kuri piedalījās 1991. gada janvāra barikādēs. Tālr. 26181470.

Kultūras namā 5.II 17.00 svecītes pagatavošana, medus produkcija, to degustācija. Pieteikties līdz 31.I pa tālr. 26181470.

14.II 22.00 Valentīndienas balle pie klātiem galdiem ar grupu *Galaktika.* Ir dalības maksa. Pieteikties un samaksāt līdz 3.II. Tālr. 26181470.

RUMBĀ

28.I 10.00 bibliotēkā, 14.00 Ventas ciema *Bukaišos* – radošā darbnīca ar Baibu Rozevsku.

SNĒPELĒ

Kultūras namā 31.I 15.00 cikla *Radoši, praktiski interesanti un arī sārtīgi* nodarbība *Sapņi.*

Bibliotēkā janvārī Ingas Žagatas rokdarbi.

TURLAVĀ

Bibliotēkā 30.I 12.00 interešu klubs. Līdz 27.II Artas Brices fotostāsti *Ja grāmatas prastu runāt.*

VĀRMĒ

Bibliotēkā 27.I 17.00 grāmatu meklēšanas un lasīšanas pasākums *Lielais lasis.*

Janvārī rokdarbnieku, amatnieku darbu un citu izstrādājumu izstāde.

SKRUNDAS NOVADĀ

SKRUNDĀ

29.I 10.00 Karoga dienas atklāšana Skrundas baznīcā; 11.00–14.00 skolēnu un jaunsargu izaicinājumu spēle *Jaunie Skrundas sargi* estrādē; 14.45 karogu gājiens no Ventas kalna līdz O.Kalpaka piemiņas vietai; 15.00 piemiņas brīdis un *Jauno Skrundas sargu* apbalvošana.

Māmiņu skolā 29.I 10.00 diskusija *Sāls un citu garšvielu pielietojums ikdienas uzturā.*

NĪKRĀCĒ

Atpūtas centrā 24.I 17.00 tikšanās ar dzejnieku, mūziķi, Latvijas kantrimūzikas radio dibinātāju Mārtiņu Bergmani.

Bibliotēkā janvārī Irēnas Oses rokdarbi.

RAŅĶOS

Bibliotēkā janvārī Brigitas Dumpas adījumi.

RUDBĀRŽOS

Kultūras namā 26.I 16.00 izstādes *Skotija – latvieša acīm* atklāšana, tikšanās ar autoru Vladislavu Kundziņu.

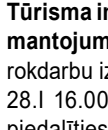
Aktīvo meiteņu apvienībā 30.I 18.00 nodarbība-meistarklase *Saldie ēdieni un tortes.*

ALSUNGAS NOVADĀ

Tūrisma informācijas un vēsturiskā mantojuma centrā Daces Nastevičas rokdarbu izstāde *Ceļš tālāk.*

28.I 16.00 seminārs tiem, kas vēlas piedalīties pasākumā *Vienas dienas kafējnīcas suitos* jeb *Mājas kafējnīcas dienas.*

Kultūras namā 1.II 22.00 absolventu balle kopā ar grupu *Kurzemnieki.* Galdiņu pieteikt pa tālr. 27867749.

ALSUNGAS NOVADĀ

Tūrisma informācijas un vēsturiskā mantojuma centrā Daces Nastevičas rokdarbu izstāde *Ceļš tālāk.*

28.I 16.00 seminārs tiem, kas vēlas piedalīties pasākumā *Vienas dienas kafējnīcas suitos* jeb *Mājas kafējnīcas dienas.*

Kultūras namā 1.II 22.00 absolventu balle kopā ar grupu *Kurzemnieki.* Galdiņu pieteikt pa tālr. 27867749.

DRAUDZĒ

Valtaiķu draudzē 26.I 14.00 vecajā tautas namā kalpos mācītājs Varis Bitenieks.

KINO

Kuldīgas kultūras centra kinozālē

LATVIJAS FILMAS

24.I 19.50, 26.I 18.00, 27.I 19.50, 30.I 15.30 ***Pilsēta pie upes*** (*Pilsāta pi upis*, vēsturiska filma, rež. Viesturs Kairiņš, 12+, stunda 58 min.). Ansis ir daiļkrāsotājs, kurš pieprasīts pie visām varām, kas 30. gadu beigās nomainās īsā laikā. Patosa pilnos ulmaņlaikus nomaina skarba komunistu, tad nacistu režīms. Viņa iecerētā ir ebreju meitene Zisla, kuras tēvs liek mīlai šķēršļus. Anša dzīvē uzrodas arī glītā latviete Naiga. Starp trim varām un divām sievietēm iespējama tikai viena izvēle.

26.I 18.00 tikšanās ar filmas veidotājiem: producentu Gunti Trekteri, režisoru Viesturu Kairiņu, mākslinieci Ievu Jurjāni, galvenās lomas atveidotāju Dāvi Suharevski.

24.I 16.30, 26.I 14.00, 28.I 19.30, 30.I 18.00 ***Katra diena simtgadē. Galdalaiki. Ziema*** (dok. filma, rež. Dzintars Geka-Vaska, stunda 15 min.). Filma sastāv no četrām daļām: *Ziema, Pavasaris, Vasara, Rudens.* Tā tapusi, iemūžinot katru aizvadīto dienu 2018. gadā. Operatoriem izdevies notvert skaisto, skaudro, dižo, bezjēdzīgo, komisko un absurdo. Filmā ir iemūžinātas simtiem cilvēku dzīves.

26.I 14.00 tikšanās ar filmas režisoru Dz.Geku-Vasku, operatoru Viktoru Grībermanu, komponistu Pēteri Vasku.

27.I 15.30, 30.I 13.00, 2.II 18.00, 3.II 19.50, 5.II 17.50 ***Dvēseju putenis*** (kara filma, rež. Dzintars Dreiberģis, 12+, divas stundas trīs min.). Sešpadsmitgadīgais Artūrs dodas strēlniekos un kopā ar draugiem cīnās par brīvību. Stāsts ļauj pieaugt kopā ar Artūru un jaundibināto Latvijas valsti, vērojot dzīvi ierakumos zēna acīm, pašreizējīgi stājoties pretī ienaidniekam, meklējot īstu mīlestību un mācoties novērtēt brīvības cenu.

CITAS FILMAS

24.I 17.50, 26.I 16.00, 27.I 17.50, 28.I 17.30, 30.I 19.30 ***Dūlītis*** (piedzīvojumu filma, ASV, stunda 41 min.). Dzīvnieki ir doktora Dūlītļa vienīgie sabiedrotie.

Kad jaunā karaliene saslīmst ar nezināmu kaiti, kopā ar draugiem viņš dodas uz kādu noslēpumu salu pēc augs, kas var izārstēt karalieni.

2.II 13.30, 3.II 18.00, 4.II 20.00, 6.II 17.50 ***Aukle*** (šausmu filma, ASV, 12+, stunda 34 min.). Keita ir aukle diviem bāreņiem, kuri dzīvo nomaļā lauku mājā. Jaunajai auklei bērni šķiet nedaudz savādi, turklāt pamazām kļūst skaidrs, ka arī senajai mājai ir savi ne mazāk šausminoši noslēpumi.

2.II 15.30, 4.II 17.50, 5.II 20.00, 6.II 19.50 ***Sliktie puisi uz mūžu*** (asa sižeta komēdija, ASV, 16+, divas stundas četras min.). Kad pēc Maika dzīvības sāk tīkot noslēpumaini noziedznieki, leģendārais duets – Maiks un Markuss, atceroties savu zvērestu – sliktie puisi uz mūžu – atkal apvienojas, lai veiktu vēl vienu bīstamu misiju.

KULDĪGAS BIBLIOTĒKĀ

Piedzimšanas brīnums

Kuldīgas galvenajā bibliotēkā pieejama Frederika Leboijē grāmata *Esejas par piedzimšanu bez vardarbības.*

F.Leboijē ir franču ārsts un rakstnieks, kas veltījis savu dzīvi, lai dzemdībās ienestu vairāk iekļaušības un sapratnes gan pret māti, gan bērnu. Vērojot, kā mazuli ietekmē gaismas, skaņas, pieskārieni un citi apstākļi, viņš sāka pārveidot vidi, kādā mazuli nāca pasaulē, un kļuva par iecīnīgu tam, ka var dzimt bez sāpēm un pārbīļa. Grāmatā soli pa solim aprakstīts piedzimšanas brīnums, ļaujot paskatīties uz dzemdībām ne tikai kā medicīnisku notikumu, bet dvēselisku un vispārcilvēcisku pieredzi.

GRIBU ZINĀT

Par virsdrēbēm

Kur Kuldīgā var salabot vīriešu virsdrēbes? Piemēram, iešūt rāvējslēdzēju kažokā un tamlīdzīgi. Vai kāds šuj virsdrēbes? Kur pāršūt dabīgās kažokādas?

Vienīgie šuvēji, kam ir pietiekami jaudīgas mašīnas šādiem darbiem, Kuldīgā strādā Pilsētas laukumā 4. Vismaz *Kurzemniekam* citus atrast neizdevās. Arta Pole virsdrēbēm pāršuj rāvējslēdzējus, lāpa arī džinsa bikses. Viņas darbnīca atrodas ēkas pirmajā stāvā, tā atvērta no 9.00 līdz 16.00. Savukārt pagrabstāvā jau gadiem strādā drēbnieks Uldis Andersons. Viņš labo un šuj virsdrēbes, arī mākslīgās kažokādas, tālr. 26989640.

Dabīgās kažokādas Kuldīgā un arī Ventspilī šuj Aija Esmane. Viņas darbnīca mainījusi vietu, un pati meistare bieži ir Ventspilī, tādēļ par padarāmo jāvienojas pa tālr. 29637954.

DĀRZĀ

Siltais janvāris nekaitē

Silto laika apstākļu dēļ ziemas ķiplokiem jau parādījušies pirmie asni, piebrieduši dažādu augu pumpuri un sulo kļavas. Taču bažām, ka augi dārzos varētu nopietni ciest, pagaidām nav pamata, norāda Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra vecākais dārzkopības eksperts Māris Narvils.

Tomēr viņš iesaka būt modriem un vērot gan laika prognozi, gan norises dārzā. Ja ziema sāksies, tad būtiski, lai pirmais ir neliels sals (līdz -10 grādiem) ar sniegu. Tad pavasarim sagatavojušies augi attīstību pārtrauks, lai to atsāktu īstajā pavasarī. Ja pirmais uzsnigs sniegs, augi izsutīs. Iestājoties lielākam salam, atkarībā no augu jutīguma riski ir vairāki. Uz lauka sadīgušos augus var pasargāt, tos mulčējot.

Ja vidējā gaisa temperatūra

naktī atgriezīsies tuvu nullei vai nedaudz zem tās, augu pamošanās bremzēsies vai pat apstāsies pavisam. Tādējādi to pasargāšanai nekā īpašs pasākums nav nepieciešams.

Vairāk uzmanības jāpievērš meža zvēru aktivitātēm un tam, vai brāzmainie vēji nav sabojājuši kādu augu segumu. Piemēram, žogus, ja balstiem izmantoti koka stabi, spēcīgs vējš spēj nolauzt, īpaši tad, ja uz tiem atrodas kādi vītenaugi. Tie dārzkopji, kuri augludārzos plāno lielu atjaunojošo griešanu un izzāģēšanu, drīz vien to varēs sākt darīt, jo apstākļi ir gana labvēlīgi.

Pašlaik ir arī pēdējais laiks kaut ko vākt potzariem, lai pavasarī potētu. Tie koki un krūmi, kuru pumpuri jau paspējuši piebriest, pavairošanai vairs nav piemēroti, tādēļ tas jāatliek uz acošanas periodu.

MĀJĀ

Kā saglabāt istabas augus

Rūta Valtere, dārzniece

Ziemassvētku kaktuss

* Skaisti ziedēja, bet tagad met nost lapas, tās dzeltē.

Ir vairāki varianti. Ja augš tikko no veikala, tas var būt jau samocīts ar caurvējiem vai nepareizu laistīšanu. Nonākt no audzētavas veikalā tam ir tas pats, kas slimnieku no intensīvās terapijas nodaļas izmest uz ielas. Otrā iespēja – pārāk daudz laistīts mājās. Ja augš pārliets, iespējams, sākušas pūt saknes. Tad vajadzētu kaktusu no podiņa izņemt un apskatīt. Ja puve saknes jau bojājusi, diemžēl kaktuss jāmet laukā, bet, ja tās vēl ir puslīdz veselās, vajag uztaisīt irdeni substrātu un pārstādīt. Vislabāk, ja kādu vieglu substrātu sajauc ar orhidejām paredzēto.

Ziemassvētku kaktuss var sākt nikuļot arī tad, ja pārāk sablīvējusies parastā augsne. Tad palīdz tikai pārstādīšana. Vēl tam nepatīk sauss gaiss. Vislabāk augs jūtas omīšu mājās.

Bet, ja kaktuss zied un izskatās labi, to var neaiztikt pat gadus divus. Mēreni laistīt un vasarā iznest ārā – tas arī viss, ko tam vajag.

Alpu vijolīte

● Pēkšņi nošūka lapas, un augs nobeidzas.

Mūsdienu Alpu vijolītēm vajadzētu būt ļoti audzēlīgām un ziedot gribošām. Ja augš pēkšņi nobeidzas, iespējams, pārāk daudz laistīts un no augšas, turklāt uz guma, iespējams, sakrājušies kūdra.

Ziemassvētku zvaigzne

● Ātri nometa lapas, palika tikai stublājs, drīz nokrita arī tas.

No visiem minētajiem augiem šis ir visjutīgākais. To kopt ir ļoti grūti – jābūt profesionālim. Diemžēl mums, praktiskajiem latviešiem, jāmacās pieņemt vidējā eiropieša attieksmi: nopirki, papricājies, izmeti.

ĢIMENĒ

Kā vienam otru sadzirdēt

Septiņas idejas, ko aizsākt gada sākumā un turpināt.

1. Ik mēnesi piliens kultūras
Vienojieties, ka vismaz reizi mēnesī kopā apmeklēsiet kultūras vai izglītojošu pasākumu! Tas bagātinās ne tikai katru, bet arī ģimeni, radot kopīgas atmiņas un pieredzi. Izveidojiet plānu, pa mēnešiem sadalot atbildīgos, kas izvēlēsies pasākumus! Tas ļaus labāk iepazīt vienam otra intereses.

2. Mājas solis – kopīgs
Lai mājas pienākumi negultos tikai uz vecāku pleciem, galvenos darbus uzskaitiet un katram ģimenes loceklim iedaliet vismaz vienu! Mazākie bērni var savākt rotaļlietas, vecākajiem var uzticēt mauriņa pļaušanu. Bērni mācīsies būt atbildīgi, bet pieaugušie iegūs atelpas brīdi.

3. Ģimenes piedzīvojums
Izlemiet, kurš mēnesis vai nedēļas nogale būs veltīta ģimenes ceļojumam! Uzklusiet

viens otra domas par galamērķi! Ļaujiet bērniem iesaistīties plānošanā, izvēloties maršrutu, apskates vietas, naktsmītnes! Izveidojiet grupu mobilajā tīklā *WhatsApp*, kas veltīta šim notikumam, un dalieties ar idejām!

4. Ieklausīties otrā
Vismaz pāris dienas nedēļā saņāciet uz kopīgām vakariņām, kurās ikviens var izstāstīt savus jaunumus! Lai saglabātu jauniesu entuziasmu to darīt kopā, ļaujiet viņiem izvēlēties ēdienkarti un iesaistiet maltītes tapšanā!

5. Laiks sev
Vienatne vajadzīga kā bērniem, tā pieaugušajiem. Izlemiet, kurā laikā viens otram ļausiet atpūsties un laiku pavadīt netraucēti! Svarīgi, ka tad ikviens drīkst darīt, ko vien vēlas, – arī spēlēt datorspēles un skatīties televīziju.

6. Izklūt no sociālajiem tīkliem

Pieņemiet izaicinājumu – sociālajos tīklos pavadīto laiku uzskaitīt ar lietotņu *Social Fever*, *Space* vai citu palīdzību! Izvēlieties, kādu balvu saņem tas, kurš nedēļā vai mēnesī tur pavadīs vismazāk laika! Regulāra apbalvošana ir motivācija saglabāt mērķi.

7. Uzzināt par tuvākajiem
Katram ģimenē noteikti ir kādas prasmes vai zināšanas, ko iemācīt otram. Bērni ar tām labprāt dalās, turklāt stāstot un rādot tās vēl nostiprinās – vai tā būtu origami locīšana vai dabas pētniecība. Organizējiet meistarklašu sestdienas, kopā radiet un apgūstiet ko jaunu! Aiciniet katru iepriekš sagatavot izejmateriālus vai stāstījumu, lai kopīgais laiks būtu jēgpilns!

/No programmas „Samsung” skola nākotnei ieteikumiem/

VESELĪBAI

Kā nelaist klāt vīrusus

Neviens nevēlas saaukstēties vai saslimt ar vīrusu infekciju. Labāk darīt visu, lai nesaļimtu, nekā cīnīties ar slimību. Ieteikumus, kā vīrusus nelaist klāt, sniedz homeopāts Juris Jakušenoks.

Ēd īstu ēdienu!

Īsts ēdiens ir dabiska pārtika un tādi produkti, kas pēc iespējas mazāk pārstrādāti, pirms nonāk uz šķīvja. Tādi palīdz būt veselīem un dabiski cīnīties pret slimībām, jo nodrošina organismu ar visām tam nepieciešamajām uzturvielām. Ēd augļus, dārzeņus, zivis, gaļu, rīsus, pupiņas, riekstus un sēklas (nesālītus un necukurotus)! Neēd ātrās uzkodas un pusfabrikātus, bet centies vairāk ēst gatavot mājās!

Fiziskās nodarbes

Tiem, kuri nevēlas saaukstēties, jāsporto. Nav būtiski, vai tā ir soļošana, skriešana, joga, pilates vai citas fiziskas aktivitātes. Svarīgākais – izvēlēties sev tīkamo un sportot regulāri. Zinātnieks Maikls Flinns, kurš pētījis treniņu ietekmi uz imūnsistēmu, uzskata, ka 30 minūšu vingrinājumi trīs četras reizes nedēļā ir efektīvākais veids, kā imūnsistēmu stiprināt. Lielāka slodze var radīt pretēju efektu.

Kārtīgi izgulies!

Ja regulāri guli mazāk par septiņām stundām, tad risks saslimt ar vīrusu izraisītām slimībām pa-

lielinās par 300%. Jāguļ vismaz septiņas stundas, optimāli – astoņas, ideālā gadījumā – deviņas.

C vitamīnu katru dienu

C vitamīns palīdz stiprināt imūnsistēmu, samazināt saaukstēšanās gadījumu skaitu un slimības laiku. Tas neuzkrājas organismā kā citi vitamīni, tāpēc jāuzņem katru dienu. Vislabāk to darīt, ēdot svaigus augļus un dārzeņus. Piemēram, ar vienu lielu kivi uzņemsiet C dienas normu. Daudz C vitamīna ir arī apelsīnos, upenēs, paprikā.

Lieto D vitamīnu!

Jau sen zināms, ka šis vitamīns ietekmē kaulu veselību, taču tagad tā trūkumu saista ar daudzām citām veselības problēmām. Dabīgā veidā tas organismā veidojas saules gaismas ietekmē un regulē vairāk nekā 2000 gēnu, ieskaitot imūnsistēmas. Diemžēl gandrīz 90% cilvēku mūsu platuma grādos šī vitamīna nepietiek. Zems līmenis saistīts arī ar biežāku saaukstēšanos un elpošanas ceļu infekcijām. Lai noskaidrotu savu D vitamīna līmeni, vajadzīgas asins analīzes un atkarībā no rezultātiem tas jālieto uztura bagātinātāju formā no oktobra līdz aprīlim, kad Latvijā saules nav pietiekami.

Mazāk cukura!

Cukurs novājina imūnsistēmu un palīdz vairoties nelabvēlīgām baktērijām. Paaugstināta stresa un vīrusu laikā īpaši būtiski ir

samazināt rafinēta cukura daudzumu. Tā vietā izvēlies dabīgus saldinaļus, piemēram, medu, stēvijū vai kļavu sīrupu!

Dodies svaigā gaisā!

Sausais apkures gaiss elpceļus padara uzņēmīgākus pret vīrusiem. Tāpēc atceries vēdināt telpas vairākas reizes dienā, bet katru dienu vismaz 30 minūtes pavadi svaigā gaisā!

Biežāk ar ziepēm!

Rokas mazgā ar ziepēm! Tā samazinās mikroorganismu skaitu.

Priecājies par dzīvi!

Ap 80% gadījumu veselības problēmas izraisa pārlieku liels un ilgs stress. Viens no labākajiem veidiem, kā to pārvarēt, ir dzīvi līdzsvarot, ienesot tajā prieku. Tā var būt laba grāmata, mūzika, kino vai teātris, sportošana ar ģimeni vai draugiem.

Rūpējies arī par sevi!

Gripas sezonā vai tad, ja gadās būt kopā ar kādu, kurš saslimis, profilaksei var lietot homeopātiskos preparātus, piemēram, aflu-bīnu. Tie ir efektīvi arī tamdēļ, lai atveseļotos.

SARUNA AR JUBILĀRU

20. janvārī Latvijā norisinājās 1991. gada barikāžu atceres pasākumi, un šajā dienā pirms 29 gadiem piedzimis kuldīdznieks MĀRIS GRĪNBERGS. Vecāki reizēm jokojo: „Nu, mūsu barikāžu bērns!”

Grīnbergu ģimene: Māris, meitiņa Anna un dzīvesbiedre Baiba.

Barikāžu bērns

Māris saka: „Par 1991. gada 20. janvāra notikumiem ir stāstījuši gan vecāki, gan vecvecāki. Opis barikādēs piedalījies. Katru gadu atceres pasākumi redzēti ziņu pārraidēs televīzijā. Tādi notiek arī Kuldīgā. Arī uz tiem esmu gājis, klausījies stāstus, ēdis siltu zupu.”

MIERĪGA PASĒDĒŠANA

Māris lielas svinības nerīko – pēdējā lielākā ballīte bijusi 20. dzimšanas dienā. „Jākrāj nauda – ir doma 30 gadus svinēt plašāk. Parasti ar vecākiem un tuvākajiem radiem padam pusdienas, bet vakaru pavadu ar draugiem. Ir mierīga pasēdēšana: visi esam izauguši, ir ģimenes, bērni. Arī sarunas šajā virzienā: par bērnu audzināšanu, par to, kā labāk nolikt gulēt, par sadzīves lietām.”

PROM UZ LIELO PILSĒTU

Pabeidzis 9. klasi Kuldīgas Centra vidusskolā, Māris mācības turpinājis Rīgā – Āgenskalna Valsts ģimnāzijā. „Ideja radās negaidīti. Matemātikas skolotāja Guna Bergmane stāstīja, ka tur mācījās viņas bērns, esot paticis –

citādāka atmosfēra, cilvēki. Savos 15–16 gados ļoti iedegos par ideju, ka viens pats varu mācīties un dzīvot Rīgā. Šai skolai pluss tas, ka bija arī kopmītnes. Toreiz vecākus nošokēju, bet izvēli neesmu nožēlojis.”

Vidusskolā karjeras dienās gājuši ekskursijās uz augstskolām. Mārim vienmēr gribējies studēt ekonomiku un uzņēmējdarbību, tāpēc viņš mācījies Rīgas Ekonomikas augstskolā, kur studijas ir angļu valodā.

VOLEJBOLS UN SKVOŠS

Zināmu vietu Māra dzīvē ieņēmis volejbols. „Vispirms no septiņiem līdz 14 gadiem deju sporta dejas. Tad apnika, un galvā bija doma, ka jādara kaut kas vīrišķīgāks. Tas bija laiks, kad pašam jau bija teikšana. Toreiz futbolā nebija mana gada komandas, basketbolam biju par īsu, aizgāju uz volejbolu un tur arī paliku. Pirmais treneris ir Indulis Laškovs, pēc tam Nauris Sokolovskis.” Komanda izveidojusies spēcīga, gūti dažādi panākumi arī valsts līmenī.

„Kuldīgas komanda sāka spēlēt Baltijas līgā, kur vairs nebijām tik

spēcīgi. Daudziem darbs, ģimene, un treniņiem vairs nevarēja veltīt tik daudz laika. Igaunijas komanda trenējās divreiz dienā, mēs – trīs vai četras reizes nedēļā. Lai spēlētu labi, vajadzēja profesionālu attieksmi, bet mēs tādi nebijām – mēs bijām amatieri. Lēnām viss pajuka.

Tagad volejbolu uzspēlēju, bet zemākā līmenī. Pirms divām nedēļām pirmo spēli mēģināju nospēlēt Kuldīgas komandā – iemaņas mazliet zudušas, ir jātrenējas. To es varēju darīt, jo ar ģimeni par 60% esam no Rīgas atgriezušies Kuldīgā. Sieva ar meitiņu Annu, kas piedzima pirms diviem mēnešiem, šeit jau dzīvo, es braukāju uz darbu Rīgā un atpakaļ. Tehnoloģiju laikmetā varu strādāt arī attālināti.”

Brīvajā laikā ģimene dodas pastaigāties, divatā ar sievu viņi cenšas pa reizei doties uz restorānu. Par aizraušanos Māris saka: „Vairākus gadus ir darīts viens un tas pats. Sāk gribēties izmēģināt ko jaunu, piemēram, orientēties mežā, uzspēlēt skvošu.”

Inta Jansone

Māra Grīnberga arhiva foto

STĀRĶA VĒSTIS

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 15. līdz 22. janvārim piedzimušas piecas meitenītes un četri puikas.

Bērniem doti šādi vārdi: Emma, Keita, Kate, Amēlija, Alise, Rojs, Reinis, Jānis un Valters Niks.

Rāda raksturu

Aļesja Ivčika un Guntis Jansons no Saldus 21. janvārī sagaidījuši meitiņu Amēliju. Mama stāsta, ka šis vārds vienkārši iepaticies. Mazā jau rādot raksturu – esot ļoti niķīga. Viņa piedzima 2700 g smaga un 47 cm gara. Amēlijai ir 13 gadus veca māsa Irina.

Lāsmas Reimanes teksts un foto

BĒRNU VALODĪŅA

Jēkaba vārdnīca
(Puikam divi gadi)

– Kā tevi sauc?
– Jēkams Būms.

- Bieponis – briesmonis
- Zīmols – zilonis
- Bengdungdungduks, bememokats – begemots
- Iedoja – iedeva
- Nogummēja – nomazgāja
- Živere – žirafe
- Gummiem – gumijas zābaki
- Ziekamiņi – ziedputekšņi
- Apsēdīties – apsēsties

Pirmais svinīgais pasākums

30 mazuļi, kuri Kuldīgas novada dzimtsarakstu nodaļā reģistrēti pagājušā gada novembrī un decembrī, šonedēļ devās uz pieņemšanu pie pašvaldības vadītājas Ingas Bērziņas.

Sudraba karotītes saņēma 19 meitenītes un 11 zēni. Deviņās ģimenēs dzimis pirmais bērniņš, 16 ģimenēs otrais, četrās ģimenēs trešais un vienā piektais. Populārākie vārdi ir Marta un Amēlija.

BĒRNIŅŠ AR RAKSTURU

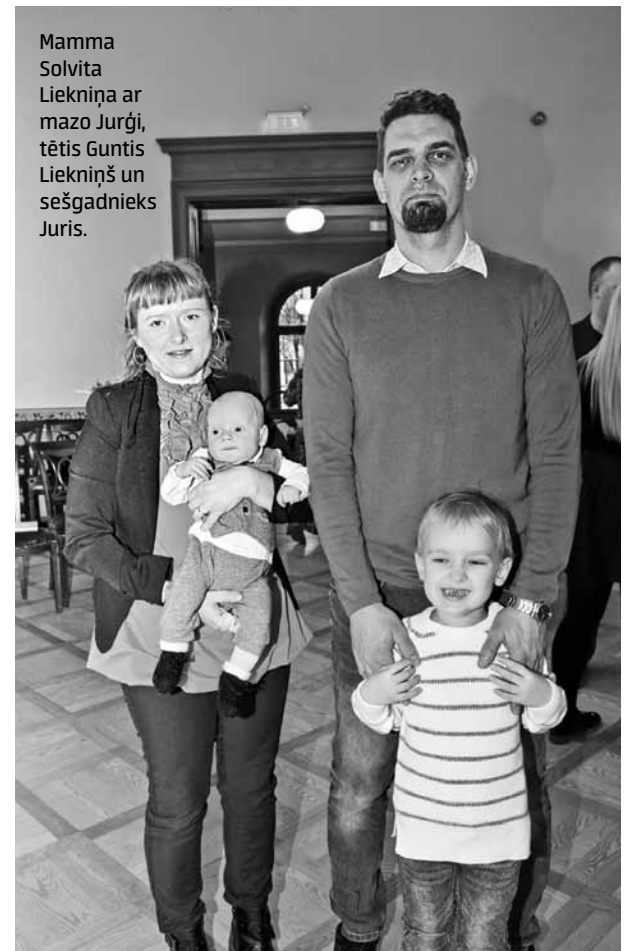
Sudraba karotīti saņēma arī kuldīdznieku Solvitas un Gunta Liekniņu dēls Jurgis, kurš dzimis 17. novembrī. „Ļoti labi, ka pēc dzimšanas dienas nākamā vienmēr būs brīvdiena. Vecāko dēlu sauc Juris, tāpēc mazo nosaucām par Jurgī. Mēs gribējam latvisku vārdu,” saka vecāki. Jurgis esot ļoti līdzīgs vecākajam brālim – tikpat spītīgs.

PĒRN PAR SEŠIEM VAIRĀK

Novada domes priekšsēde Inga Bērziņa sveica mazulīšus ar pirmo svinīgo pasākumu viņu dzīvē: „Mēs ļoti priecājamies par katru jaundzimušo. Sudraba karotīte ir simboliska dāvana, bet ceru, ka tā būs kā atgādinājums jūsu bērniņiem par vietu, kur ir mājas un vecāki, par vietu, kur viņš mācījies staigāt, runāt, lasīt, spēris pirmos soļus. Mēs nezinām, kur jūsu mazulītis dzīvos: varbūt tepat, Kuldīgā, varbūt Latvijā, varbūt ārpus Latvijas vai pāri okeānam. Dzīve var veidoties dažādi. Novēlu, lai bērni aug veseli, stipri, gudri, laimīgi, lai piepilda sapņus.”

Tiem, kuri gribēs mazos laist bērnudārzā, vēlams viņus rindā pieteikt pēc iespējas agrāk, ieteica priekšsēde. Diemžēl pilsētā vēl nevar nodrošināt vietu visiem no pusotra gada vecuma. Katrā pagastā gan ir pirmsskolas grupa, un tur bērnu var laist no pusotra gada vai pat agrāk. Ja pilsētas bērnudārzā nav vietas, pašvaldība piedāvā braukt uz Ābelītes Pelču filiāli, un Padures pagasta Deksnē ir palielināts grupu skaits.

Dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Ilona Ķestere informēja, ka pērn Kuldīgas novadā reģistrēti 208 jaundzimušie – tas ir par

Mamma Solvīta Liekniņa ar mazo Jurgī, tētis Guntis Liekniņš un sešgadnieks Juris.

sešiem vairāk nekā 2018. gadā. Piedzimušas 107 meitenītes un 101 zēns. Populārākie vārdi bijuši Anna, Mārcis un Valters.

Paši pirmie bērni, kuri saņēmuši sudraba karotītes, šogad svinēs jau 16. dzimšanas dienu. Kopumā tās dāvātas 3153 mazuļiem.

Lāsmas Reimanes teksts un foto

PĀRDOD

Pārdod **ĪPAŠUMU** Abavas krastā (11,3 ha). Līdz ietekai Ventā 1 km. Tālr. 29333344.

MĀJU Kuldīgā. Tālr. 25910700.

Divistabu **DZĪVOKLI**. Tālr. 29199647.

KVIEŠUS, miežus, rudzus. Tālr. 29560864.

GRAUDUS un **MILTUS** ar piegādi. Tālr. 28317460.

SIA **Vēvers** pārdod kurināmās priedes skaidu **BRIKETES** ar piegādi. Cena 125 eiro. Tālr. 26651831.

Kvalitatīvas bērza **BRIKETES** bez jebkādiem piemaisījumiem, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar piegādi Kuldīgā, 130 eiro par paleti. Tālr. 20331463.

Pārdod 3 m **MALKU** ar piegādi. Minimālais apjoms 20 m³. Tālr. 26760065.

Sausu, skaldītu meža **MALKU**. Tālr. 27885688.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Sausu **MALKU** maisos. Tālr. 27811870.

MALKU – skaldītu un klučos, lapkoks. Tālr. 26085985.

PĒRK

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 25669128.

TRAKTORUS, piekabes, inventāru, vieglās automašīnas. Tālr. 26104984.

METĀLMATERIĀLU. Tālr. 26179996.

MEŽUS, cirsma, malku. Tālr. 26544462.

Lapkoku **CIRSMAS**. Tālr. 27811870.

SIA **PRIEDES AG** pērk **CIRSMAS** un **MEŽUS**. Tālr. 26993794.

Craftwood **PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS** visā Latvijā, cena no 1000 līdz 10 000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Tālr. 26360308.

SIA **Energoparks** pērk **ZARUS** šķeldošanai, veic apauguma tīrīšanu ar kniebējekskavatoru. Tālr. 28813110.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA **Valinda** – **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

Briežu **RAGUS**. Brauc pakāj. Tālr. 29886349.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 22728888.

Vēlos iegādāties Otrā Pasaules **KARA LAIKA MANTAS**: ķiveres, traukus, galda piederumus, kastes, sprādzes, apbalvojumus un citas ar karu saistītas lietas. Izbraucu pie klienta. Ar piedāvājumu droši zvanīt pa tālr. 26069754.

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA aicina pieteikties B (sākums 4. februārī), BE, C, CE autovadītāju un 95. koda (sākums 29. janvārī) kursiem Kuldīgā. Sīkāka informācija pa tālr. 29182826, 29491388.

MODRA AUTOSKOLA rīko CE kategorijas kursus Kuldīgā, Pētera ielā 5. Sākums 28. janvārī. Tālr. 23071223, 26120089.

AUTOSKOLA Kuldīgā rīko A, B, BE, C, CE un 95. koda kursus. Tālr. 29194359.

Ceturtdien, 30. janvārī, 10.00–12.00 Kuldīgā, PVA centrā (pasta 2. stāvā), pārdos un labos **DZIRDĒS APARĀTUS**.

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.

Siltinām ar **EKOVAITI**. Aizpildām gaisa spraugas. Sagatavojam objektus. Tālr. 29852059.

Veic dzīvokļu **KOSMĒTISKO REMONTU**. Tālr. 25629012.

IERĪKO žogus. Tālr. 26953266.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS, STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tālr. 28358514.

Sertificēta **TAKSATORA** pakalpojumi: meža inventarizācijas lietu izgatavošana; mežaudzes novērtēšana; cirsmu dokumentācijas sagatavošana. Tālr. 27226777.

SIA **Bērzi plus** notīra krūmu **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērkam zarus šķeldošanai. Tālr. 29150380, 26458900.

Datorizēts pārvietojamais **GATERIS**. Tālr. 22186086.

Viss par reklāmu Kurzemniekā!
Tālrunis 63324881.

PĒRKAM

* **Augošu koku cirsma un sortimentus pie ceļa;**

* **Papīrmalku ostās:** (Rīgā, Mērsragā, Liepājā)

Meža īpašniekiem:

- Veicam bezmaksas konsultācijas;
- Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsmu iestigošanā;
- Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Metsä

Telefoni informācijai: 29196926
www.metsaforest.com/lv

LĪDZJŪTĪBAS

*Lai tev dzimtās zemes vēji
Klusu miera dziesmu dzied.*

/J.Silazars./

Izsakām līdzjūtību Maritai un ģimenei, tuvu cilvēku mūžībā pavadot.

Citro veikala kolēģes

*Dusi saldi zemes rokās,
Lai tev sapņu nepietrūkst;
Mīļās rokas ziedus noklās,
Un tev silti vienmēr būs.*

/A.Straube./

Izsakām līdzjūtību Ārijai Teterai, brāli zaudējot.

Kaimiņi Abavas ielā 2

*Tajās lapās,
Ko mūžības vēji nu šķirsta,
Paliek cilvēka mūžs.*

/Z. Purvs./

Izsakām līdzjūtību VILMAS ĀBOLAS tuviniekiem, viņu mūžībā izvadot.

Bijušā SPK trikotāžas ceļa kolektīvs

*Daudz darbiņi padarīti,
Daudz solīši iztecēti;
Lai nu mīļi Zemes māte
Pārkļāj savu seģenīti.*

/T.dz./

Izsakām līdzjūtību Sofijai Verai, vīru smiltainē pavadot.

Kaimiņiem Bukātu un Šliseru ģimenes

*Kaut nekad vairs neatnāksi
Savā sētā ciemoties,
Tiem, kas tevi mīlējuši,
Tava gaisma līdzi ies.*

/Z.Purvs./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Līgai Leimanei, vecotēvu mūžībā pavadot.

Z/s Kalna-Mikas

*Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt.*

/S.Kalduope./

Skumjā brīdī esam kopā ar tevi, Ramon! Veikala Citro kolektīvs

*Viss aizgājis, kas izdzīvots nu bij,
Nu dvēselīte debesīs sev jaunu līgzu vij.*

/J.Jaunsudrabīnš./

Skumstam un izsakām dziļu līdzjūtību mūsu LIZAS tuviniekiem, viņai mūžībā aizejot.

Kaimiņi Piltenes ielā 8

Jaunumi arī portālā www.kurzemnieks.lv!

 SIA «Vika Wood»
kokzāģētava **PĒRK**
egles un priedes zāģbaļķus.

Sīkāka informācija pa tālruni 26443376.
Papildu informācija www.vikawood.lv.

VIETĒJAIS MEŽIZSTRĀDES UZŅĒMUMS

PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS, CIRSMAS, AUGOŠUS KOKUS

283 688 38 261 299 19

info@lmu.lv www.lmu.lv

 GOLDINGEN **Room** & VIENKĀRŠI LABS EDIENS

Ja gribi strādāt draudzīgā kolektīvā un iemācīties ko jaunu. Ja pasniegšana ir tavs aicinājums, tad piesakies un pievienojies mūsu komandai!

Piedāvājam darbu viesmīļiem.

Atalgojums līdz 3,50 EUR/stundā. CV sūti e-pastā: propellerfoodie@gmail.com vai ienāc parunāties Baznīcas ielā 2, Kuldīgā (SIA Propeller Foodie, 51203049281).

BRĪVAS VIETAS CEĻOJUMIEM NO KULDĪGAS, SALDUS, BROČĒNIEM, DOBELES:

- ◆ **Saksijas Šveice un lielākā orhideju izstāde Eiropā:** 1.–5. aprīlis (brīvas 37 vietas),
- ◆ **aitu gani un guču kāzas Karpatu kalnos:** 18.–25. jūlijs (brīvas 4 vietas),
- ◆ **saules un jūras debesīs noaustais sapnis – Toskāna:** 18.–26. septembris (brīvas 4 vietas),
- ◆ **Šopēna muzikālā Varšava:** 26.–28. jūnijs (brīvas 7 vietas),
- ◆ **augstkalnu dabas parki Karintijā, Austrijā:** 5.–11. jūlijs (brīvas 25 vietas),
- ◆ **Ēdenes dārzs – Slovēnija:** 6.–13. augusts (brīvas 28 vietas),
- ◆ **Baltkrievija un senā Lietuvas lielkņazistes zeme:** 28.–30. augusts (brīvas 9 vietas),
- ◆ **Slovākija – kalnu, gleznainas dabas un vēstures bagātību zeme:** 25.–30. augusts (brīvas 38 vietas),
- ◆ **sēļu zeme Leišmalītē:** 16. maijs (brīvas 11 vietas),
- ◆ **Latvijas apslēptā pērle – Billes mežs:** 30. maijs (brīvas 15 vietas),
- ◆ **puķu draugiem – zied hortenzijas un flokši Vidzemes pusē.** Papildgrupa 26. jūlijā (brīvas 26 vietas).

Tālr. 26065020, Ligita; www.celojumlade.lv.

VĀRDADIENAS

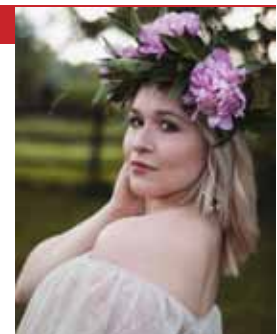
No 25. janvāra līdz 1. februārim
 25. Zīgurds (1030), Sigurds (108),
 Sigvards (22)
 26. Ansis (813), Agnis (819), Agneta (225)
 27. Ilze (11 887), Ildze (132), Izolde (76)
 28. Kārlis (7525), Spodris (96)
 29. Aivars (11 307), Valērijs (5391), Bille
 (24)
 30. Valentīna (32), Tīna (639), Pārsla
 (483)
 31. Tekla (529), Violeta (1030)
 1. Brigita (1764), Indra (2539), Indris (13),
 Indars (90)
Populārākie: Ilze un Aivars.

Ar laiku sāka novērtēt

Ilze Riekstiņa, grafiskā dizainere, muzejem veido izstādes un ekspozīcijas:
 – Mamma ļoti gribēja divus bērnus: puisīti un meitenīti. Un jau pirms tam, kad precējās ar manu tēti, zināja, kā gribēs viņus saukt: Ilze un Gints. Kad mamma gaidīja pirmo bērniņu, domāja, ka būs meita, bet izrādījās, ka tomēr būs mans brālis Gints. Pēc laika pieteicos arī es. Laikam, jo vecāka kļuvis, jo vairāk vārds sākt patīkt – vienmēr tas nav gājis pie sirds. Klasē un pat augstskolas kursā vienmēr bijusi vēl kāda Ilze. Vienubrīd

meitenēm tas bija trešais populārākais vārds Latvijā. Tāpēc arī draugu un paziņu lokā tik daudz Ilžu. Bet tāpēc likās, ka manējais nav unikāls. Pamatskolas klasē gāja meitene Elizabete, un skaistā vārda dēļ viņu nedaudz apskaudu. Bet pirms kāda laika uzzināju, ka Ilze cēlusies no vārda Elizabete. Tādēļ, ka apkārt ir citas Ilzes, esmu saukta uzvārdā, kas kļuvis par tādu kā iesauku – Riekstiņš. Kopā sanākot vairākām un izdzirdot savu vārdu, es uzreiz atsaucos, un tā dara arī citas. Tad gadās smieklīgi brīži, kad

atbild visas reizē un tam, kurš uzdeva jautājumu, ir mulsums un jāsaprot, kā uzrunāt īsto. Ilze ir labskanīgs vārds, nav sarežģīts. Man šķiet, ka Ilzes ir smaidīgas un draudzīgas. Tādus cilvēkus viegli paturēt atmiņā.
Elīna Elza Kļava
 Ilzes Riekstiņas arhīva foto

LAIKA PROGNOZE

Sala nebūs, bet ceļi var apledot

Sarūkot cerībām sagaidīt salu, tirgotāji jau samazina cenu automašīnu vējistiklu ziemas šķidrumam (-30), bet normas par ziemas riepām likumdevējs negrasās atcelt, jo apledojuši ceļi un melnais ledus var veidoties arī plusa grādos.

Kā informē Latvijas Valsts ceļu, slidenas brauktuves galvenajos ceļos vakar no rīta bija lielākoties Vidzemē un Latgalē, bet Kurzemē – Talsu un Tukuma apkaimē. Tā sauktais melnais ledus ir īpaši bīstams, jo nav saredzams un pēkšņi atsevišķos posmos var būt. Latvijas Vides, ģeoloģijas

un meteoroloģijas centrs turpmākajām dienām prognozē līdzīgus laika apstākļus. Kurzemē gan būs par grādu vai diviem siltāk, tomēr autovadītājiem rītos jābūt uzmanīgiem.

Nedēļas nogale pie mums solās būt silta – ar gaisa temperatūru virs trim līdz pieciem grādiem. Vienīgi sestdienas vakarpusē tā var pazemināties un naktī uz svētdienu nokrist līdz +1 (Saldū) vai nullei (Stendē), bet dienā atkal atgriezīsies +5 grādu siltums. Rietumu vēju nomainīs dienvidrietens ar brāzmām piekrastē, bet tas nepārsniegs 11 m/s. Būs daļēji mākoņains, bez ievērojamiem nokrišņiem.

Arī nākamās nedēļas nogalē braucējiem būs jāuzmanās vienīgi no apledojušiem ceļu posmiem, bet, uz darbu ejot, biežāk gērbties nevajadzēs. Drošības nolūkos var ņemt līdzi lietussargu, bet Kurzemē sinoptiķi nokrišņus prognozē tikai no otrdienas pēcpusdienas. Ar pārtraukumiem lietais būs līdz ceturtdienas rītam. Atgriezīsies rietumvējš, Ventspilī tas pūtīs vairāk no ziemeļiem, līdz ar to kļūs mazliet vēsāk.

Pēc www.meteo.lv sagatavoja **Daina Tāfelberga**

JANVĀRA ERUDĪTS

Cik gadus Kārlis Freimanis bija kādreizējā Snēpeles tautas nama vadītājs, un kura bija pirmā viņa iestudētā luga?

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz 27. janvāra 11.00 sūtiet e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv.

Atbilde: Latvijas Universitātes botāniskajā dārzā to ziedēšanas pilnbriedā var aplūkot 126 acāliju šķirnes.
Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Daina Gerente, Lilija Baukše, Ausma Kreidere, Gunta Grundmane, Daina Brūkle, Indra Grandava. (Uz iepriekšējo jautājumu pareizi atbildējusi Gunta Folkmane).

KONKURSS

Kurš būs Latvijas labākais pastnieks?

Līdz 31. janvārim ikviens var nobalsot konkursā *Mans pastnieks*, ko deviņi reizi rīko Latvijas Pasts.

Anketu var aizpildīt: <http://anketa.pasts.lv>.

Uzņēmumā ir aptuveni 3000 pastnieku un nodaļu darbinieku. Konkurss noskaidros labāko Latgalē, Kurzemē, Vidzemē, Zemgalē un Rīgā.

Pērn labākā darbinieka nosaukumam izvirzīti 1686 pastnieki un operatori, par viņiem balsojuši vairāk nekā 8500 klientu.

Filisa Nādzā
TALANTĪGAIS MISTERS RIPLIJS
 DAILES TEĀTRIS
 Pēc Patrīcijas Haismitas romāna motīviem
 Identitātes drāma 2 cēlienos
 Pirmizrāde – 2020. gada 31. janvārī
 Režisore – Laura Groza-Kibere
 Informācija pa tālr. 67294444 Kases darba laiks: 10.00 - 19.00; S., Sv. 11.00 - 18.00 www.dailsteatris.lv

LOGI UN DURVIS *Ziemas cenas logiem!* Akcija līdz 29.02.2020.

- ŽALŪZIJAS
- GARĀŽU VĀRTI
- METĀLA DURVIS
- PRETINSEKTU SIETI
- PVC LOGU UN DURVJU REMONTS

Kuldīga, Vakara iela 15. www.montaznieksde.lv
 Tel. / fax 63323281, mob. 26179829 **MONTĀŽNIEKS DE**

MEŽA ĪPAŠNIEK!
 Tev ir mežs vai cirsmas? Mums ir nauda!

Mēs esam gatavi novērtēt Tavu mežu un samaksāt par to vienas dienas laikā.
 Zvani un pārliecinies, ka Stiga RM pārsolīs cita mežsaimniecības uzņēmuma piedāvājumu!
 Sazinies ar mums pa tālruni 27898969 vai raksti uz e-pastu: birojs@stigarm.lv

STIGA RM
 meža spēks

Esi mūsdienīgs!
www.307.lv
 Sludinājumus laikrakstā **Kurzemnieks** iesniedz ērti no sava datora
307.lv

SIA **LATEIRA**
pērk CIRSMAS, MEŽA ĪPAŠUMUS.

- Palīdz noformēt dokumentus,
- veic cirsmu iestīgošanu, dastošanu, novērtēšanu.

Tālr. 63428509, 27020562, 29997742, fakss 63428523, e-pasts: info@lateira.lv.

Kurzemnieku februārim var abonēt līdz 29. janvārim

- www.abone.pasts.lv (ietaupot 71 centu),
- pasta nodaļās,
- pie pastniekiem,
- redakcijā (ietaupot 71 centu).